

LibreOffice
The Document Foundation

Handleiding voor beginners

Hoofdstuk 2

LibreOffice instellen

Opties kiezen voor uw manier van werken

Documentatie voor LibreOffice is beschikbaar op
www.nl.libreoffice.org/ondersteuning/documentatie/
en www.odfauthors.org/libreoffice/nederlands

Auteursrechten

Dit document is onder auteursrecht © 2018 door het LibreOffice Documentatie Team. De medewerkers vindt u hieronder. U mag het verspreiden en/of aanpassen met inachtneming van de condities van GNU General Public License (<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>), versie 3 of hoger of de Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), versie 4 of hoger.

Alle handelsmerken in deze gids zijn eigendom van de rechtmatige eigenaars.

Medewerkers

Dit boek is aangepast en bijgewerkt vanaf de Handleiding voor beginners van OpenOffice.org 3.3.

Aan deze versie

Paul Figueiredo
Jorge Rodriguez

Dave Barton
Olivier Hallot

Amanda Labby

Aan eerdere versies

Jean Hollis Weber
John A. Smith
Ron Falle Jr.
Stefan A. Keel

Agnes Belzunce
Martin Saffron
Daniel Carrera
Michele Zarri

Hazel Russman
Steve Schwettman
Peter Hillier-Brook

Reacties

Opmerkingen en suggesties kunnen aan de oorspronkelijke auteurs van de Engelstalige handleiding via de mailinglijst van het documentatieteam (documentation@global.libreoffice.org) gezonden worden.

Opmerking

Alles wat u naar de mailinglijst stuurt, inclusief uw e-mailadres en andere persoonlijke informatie die in het bericht staat, wordt openbaar gearchiveerd en kan niet verwijderd worden.

Heeft u op- of aanmerkingen over de Nederlandstalige vertalingen dan kunt u terecht op de mailinglijst: discuss@nl.libreoffice.org

Inschrijven kan via een mailtje aan discuss+subscribe@nl.libreoffice.org

Vertaling

Henk van der Burg

Kees Kriek

Publicatiedatum en softwareversie

Gepubliceerd mei 2018. Gebaseerd op LibreOffice 6.1.

Vertaald oktober 2018

Opmerking

Tijdens het maken van dit hoofdstuk worden de LibreOffice dialoogvensters en de pictogrammen *Klein – Karasa Jaga* gebruikt. De pictogrammen kunnen eenvoudig aangepast worden via **Extra > Opties > LibreOffice > Beeld** en dan uw keuze maken bij *Pictogramgrootte (3x)* en *Pictogramstijl*.

Wilt u de LibreOffice dialoogvensters gebruiken in plaats van die van het besturingssysteem, ga naar **Extra > Opties > LibreOffice > Geavanceerd** en klik op de knop **Expert configuratie**. Dubbelklik in het dialoogvenster **Expert configuratie** op **org.openoffice.Office.Common**. Dubbelklik vervolgens op **Misc** en selecteer de *Eigenschap UseSystemFileDialog* en dubbelklik op deze regel. Daarmee wijzigt u de optie true in false.

Waarschuwing

In het dialoogvenster **Expert configuratie** kunt u configuratievoorkeuren openen, bewerken en opslaan, waardoor het gebruikersprofiel van LibreOffice onstabiel, inconsistent of zelfs onbruikbaar kan worden.

Opmerking voor gebruikers van Mac

Sommige toetsaanslagen en menu-items zijn anders op een Mac dan die in Windows en Linux. De tabel hieronder geeft enkele algemene vervangingen voor de instructies in dit hoofdstuk. Voor een meer gedetailleerde lijst, bekijk de Help van deze toepassing.

<i>Windows/Linux</i>	<i>Equivalent voor Mac</i>	<i>Effect</i>
Menuselectie Extra > Opties	LibreOffice > Voorkeuren	Toegang tot instellingsopties
<i>Klik met rechts</i>	<i>Control+klik</i>	Contextmenu openen
<i>Ctrl (Control)</i>	⌘ (Command)	Gebruikt met andere toetsen
<i>F5</i>	<i>Shift+⌘+F5</i>	De Navigator openen
<i>F11</i>	⌘ +T	Het paneel Opmaakprofielen openen

Inhoud

Auteursrechten	iii
Medewerkers.....	iii
Aan deze versie.....	iii
Aan eerdere versies.....	iii
Reacties.....	iii
Vertaling.....	iii
Opmerking voor gebruikers van Mac	iv
Opties voor heel LibreOffice kiezen	7
Opties Gebruikersgegevens.....	7
Opties Algemeen.....	8
Opties Beeld.....	9
Opties Afdrukken.....	11
Opties Paden.....	12
Opties Lettertypes.....	13
Opties Beveiliging.....	14
Beveiligingsopties en -waarschuwingen.....	17
Opties Persoonlijke voorkeur.....	17
Opties Toepassingskleuren.....	18
Opties Toegankelijkheid.....	19
Opties Geavanceerd.....	20
Java-opties.....	20
Optionele functies.....	21
Expert Configuratie.....	21
Opties voor Online update.....	21
OpenCL-opties.....	22
Opties voor het laden en opslaan van documenten	23
Algemeen.....	23
VBA-eigenschappen.....	25
Microsoft Office.....	26
HTML-compatibiliteit.....	26
Taalinstellingen kiezen	28
De vereiste woordenboeken installeren.....	28
Enkele land- en taalinstellingen wijzigen.....	28
Spellingopties kiezen.....	30
Nakijken van Engelse zin.....	31
Nakijken van de spraakkunst (Corrigeren van de stijl).....	32
Interpunctie.....	32
Andere.....	33
Nakijken van zinnen in andere talen.....	33
Opties voor Internet kiezen	33
LibreOffice's AutoCorrectie-functies beheren	34
Problemen oplossen met LibreOffice in veilige modus	35

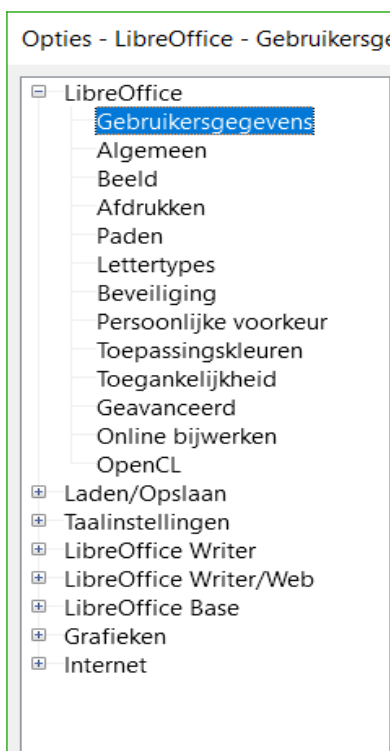
Opties voor heel LibreOffice kiezen

Dit gedeelte behandelt enkele van de instellingen die van toepassing zijn op alle onderdelen van LibreOffice. Voor informatie over instellingen, die hier niet behandeld worden, zie de Help.

Klik op **Extra > Opties** op de *Menubalk*. De lijst in het vak aan de linkerkant varieert, afhankelijk van welk onderdeel van LibreOffice geopend is. De afbeeldingen in dit hoofdstuk tonen de lijst zoals die verschijnt als een Writer-document geopend is.

Klik op de marker (+ of driehoekje ►) links vóór **LibreOffice** in het linker gedeelte. Een keuzelijst met subsecties verschijnt. Selecteren van een item in de lijst, zorgt er voor dat het vak aan de rechterzijde van het dialoogvenster de relevante opties weergeeft.

Afbeelding 1: Opties voor LibreOffice

Opmerking

De knop **Herstellen**, die rechtsonder in het volledige dialoogvenster **Opties** staat, heeft hetzelfde effect op alle pagina's van het dialoogvenster. Het herstelt de opties naar de waarden, die golden toen u het dialoogvenster opende.

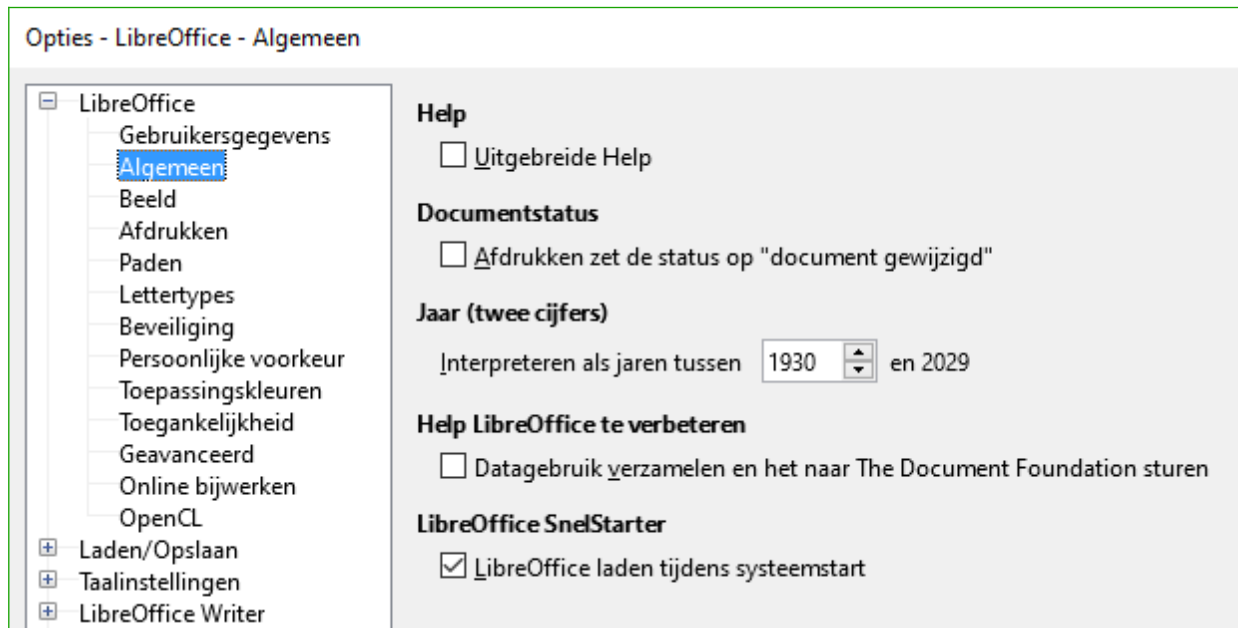
Opties Gebruikersgegevens

LibreOffice kan uw naam of initialen, opgeslagen in de pagina *LibreOffice – Gebruikersgegevens*, voor meerdere doeleinden gebruiken, zoals documenteigenschappen (informatie over “Gemaakt” en “Gewijzigd”), de naam van de auteur van notities en wijzigingen en de afzender in mailinglijsten. Het is wenselijk om te controleren of deze correct vermeld zijn.

Vul het formulier (hier niet weergegeven) in of wijzig of verwijder bestaande onjuiste informatie. Als u niet wilt dat de gebruikersgegevens deel uitmaken van de documenteigenschappen, verwijder dan het vinkje hiervan, onderaan het vak *Adres*.

Opties Algemeen

De opties op de tabblad **LibreOffice > Algemeen** zijn hieronder beschreven ([Afbeelding 2](#)).

Afbeelding 2: Algemene opties voor LibreOffice instellen

Help – Uitgebreide Help

Als *Uitgebreide Help* actief is, verschijnt een korte omschrijving van de functie van een bepaald pictogram, menuopdracht of een veld in een dialoogvenster, als u de cursor boven dat item beweegt.

Documentstatus – Afdrukken zet de status op “document gewijzigd”

Als deze optie geselecteerd is, dan wordt de volgende keer dat u het document afsluit na een afdrukopdracht, de afdrukdatum opgeslagen in de documenteigenschappen als een wijziging en wordt u gevraagd of u het document opnieuw wenst op te slaan, ook als u geen andere wijzigingen aanbracht.

Jaar (twee cijfers)

Specificeert hoe een jaar, uitgedrukt in twee cijfers, geïnterpreteerd moet worden. Bijvoorbeeld als het jaartal, met een opmaak in 2 cijfers, is ingesteld op 1930 en u geeft een datum als 1-1-30 of later in uw document, dan wordt deze datum geïnterpreteerd als 1-1-1930 of later. Een “vroegere” datum wordt geïnterpreteerd als zijnde in de volgende eeuw, m.a.w. 1-1-20 wordt geïnterpreteerd als 1-1-2020.

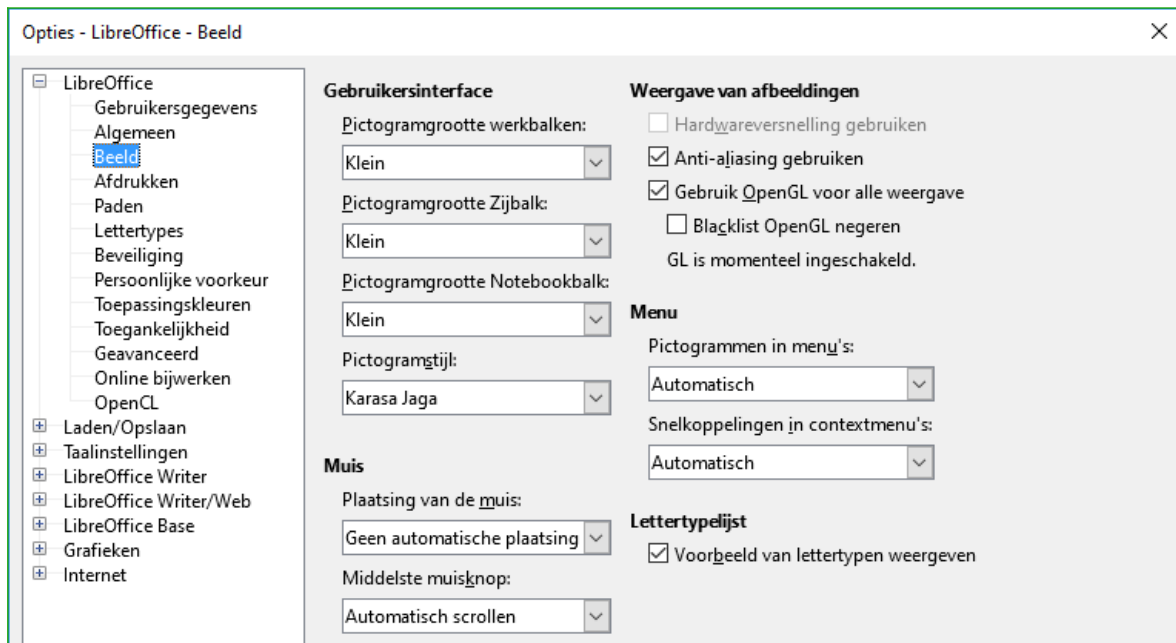
Help LibreOffice te verbeteren – Datagebruik verzamelen en het naar The Document Foundation sturen

Stuur gebruiksgegevens om The Document Foundation te helpen om het gebruik van de software te verbeteren. Gegevens over gebruikspatronen helpen om veelgebruikte reeksen van opdrachten te identificeren, tijdens het uitvoeren van normale taken; de ontwikkelaars kunnen dan een gebruikersinterface ontwerpen die eenvoudiger en productiever is. De gebruiksgegevens worden anoniem verzonden en bevatten geen documentinhoud, alleen de gebruikte opdrachten.

Opties Beeld

De opties in het tabblad *LibreOffice – Beeld* beïnvloeden de manier waarop het documentvenster er uitziet en zich gedraagt. Sommige van deze opties worden hieronder in [Afbeelding 3](#) beschreven. Pas ze aan uw persoonlijke voorkeuren aan.

Afbeelding 3: Opties Beeld voor LibreOffice toepassingen kiezen

Gebruikersinterface – Pictogramgrootte (3x)

De vakken specificeren de grootte voor de weergave van de pictogrammen op de werkbalken, de Zijbalk en de Notebookbalk (*Automatisch*, *Klein*, *Groot* of *Extra groot*). De optie *Automatisch* gebruikt de instelling voor de grootte van pictogrammen van uw besturingssysteem.

Gebruikersinterface – Pictogramstijl

Dit vak specificeert de verzameling pictogrammen (thema). Hier gebruikt de optie *Automatisch* een verzameling pictogrammen die compatibel is met uw besturingssysteem en keuze van het bureaublad: bijvoorbeeld KDE of Gnome op Linux.

Muis – Plaatsing van de muis

Specificeert of en hoe de muisaanwijzer in nieuw geopende dialoogvensters zal worden geplaatst.

Muis - Middelste muisknop

Definieert de functie van de middelste muisknop.

- **Automatisch scrollen** – als u sleept met de middelste muisknop ingedrukt, verschuift de weergave.
- **Klembord plakken** – de middelste muisknop indrukken heeft tot gevolg dat de inhoud van het “Selectie-klembord” op de cursorpositie wordt ingevoegd.

Het “Selectie-klembord” staat los van het normale Klembord dat u gebruikt met **Bewerken > Knippen/Kopiëren/Plakken** of hun respectievelijke sneltoetsen. Het Klembord en het “Selectie-klembord” kunnen op hetzelfde moment verschillende inhoud bevatten.

Functie	Klembord	Selectie klembord
Inhoud kopiëren	Bewerken > Kopiëren <i>Ctrl+C</i>	Selecteer tekst, tabel of object.
Inhoud plakken	Bewerken > Plakken <i>Ctrl+V</i> plakt op de plaats van de cursor.	Op de middelste muisknop klikken plakt in de positie van de muisaanwijzer.
In een ander document plakken	Geen effect op de inhoud van het klembord.	De laatst gemarkeerde selectie is de inhoud van het selectie klembord.

Weergave van afbeeldingen – Hardwareversnelling gebruiken

Past rechtstreeks hardwaremogelijkheden van de grafische scherm-adapter toe om de weergave op het scherm te verbeteren. Niet op alle besturingssystemen en niet door alle Linux-distributies ondersteund.

Weergave van afbeeldingen – Anti-aliasing gebruiken

Zet anti-aliasing aan of uit, waardoor de weergave van de meeste grafische objecten er vloeiender en met minder verstoringen uitzien. Niet op alle besturingssystemen en niet door alle Linux-distributies ondersteund.

Tip

Druk op *Shift+Ctrl+R* om de weergave van het huidige document te herstellen of te verversen, na het wijzigen van de instelling van anti-aliasing, om het effect te zien.

Weergave van afbeeldingen – Gebruik OpenGL voor alle weergave

Zet het gebruik van de 3D grafische taal OpenGL aan of uit. Niet op alle besturingssystemen en niet door alle Linux-distributies ondersteund.

Weergave van afbeeldingen – Blacklist OpenGL negeren

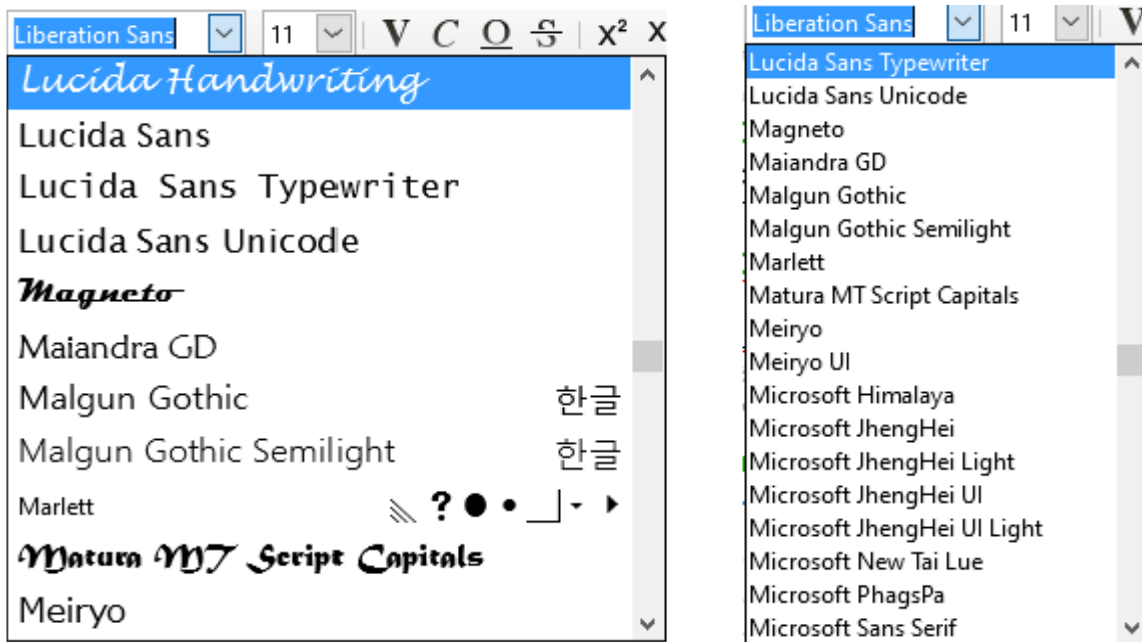
Forceert het gebruik van OpenGL zelfs als het grafische apparaat op de blacklist voor komt. Een apparaat wordt op de blacklist gezet als het fouten vertoont of afbeeldingen van slechte kwaliteit levert. Niet ondersteund op alle besturingssystemen, noch door alle Linux-distributies ondersteund.

Menu – Pictogrammen in menu's

Vink deze optie aan als u wilt dat zowel pictogrammen als woorden in de menu's zichtbaar zijn.

Lettertypelijst – Voorbeeld van lettertypen weergeven

Als u deze optie aanvinkt, ziet de lijst met lettertypen er uit zoals in het linker gedeelte van [Afbeelding 4](#). Met de namen van de lettertypen, weergegeven als een voorbeeld van het lettertype ; is deze optie niet geselecteerd, dan geeft de lijst met lettertypen alleen de namen weer, dus niet hun opmaak zoals in het rechter gedeelte van [Afbeelding 4](#). De lettertypen die u ziet zijn diegenen die op uw systeem geïnstalleerd zijn.

Afbeelding 4: :Lijst met lettertypes met voorbeeld (links); zonder voorbeeld (rechts)

Opties Afdrukken

Op het tabblad *LibreOffice – Afdrukken* stelt u de afdrukopties zodanig in dat zij overeenkomen met uw standaard printer en uw gebruikelijke afdrukmethode. De meeste opties spreken voor zich.

De optie **PDF als Standaard Printformaat** is niet beschikbaar onder Windows. Selecteer deze optie om het formaat van de interne afdruktaak van een Postscriptdocument-beschrijving naar een PDF-beschrijving aan te passen. Dit formaat heeft een aantal voordelen t.o.v. Postscript. Voor meer informatie, ga naar:

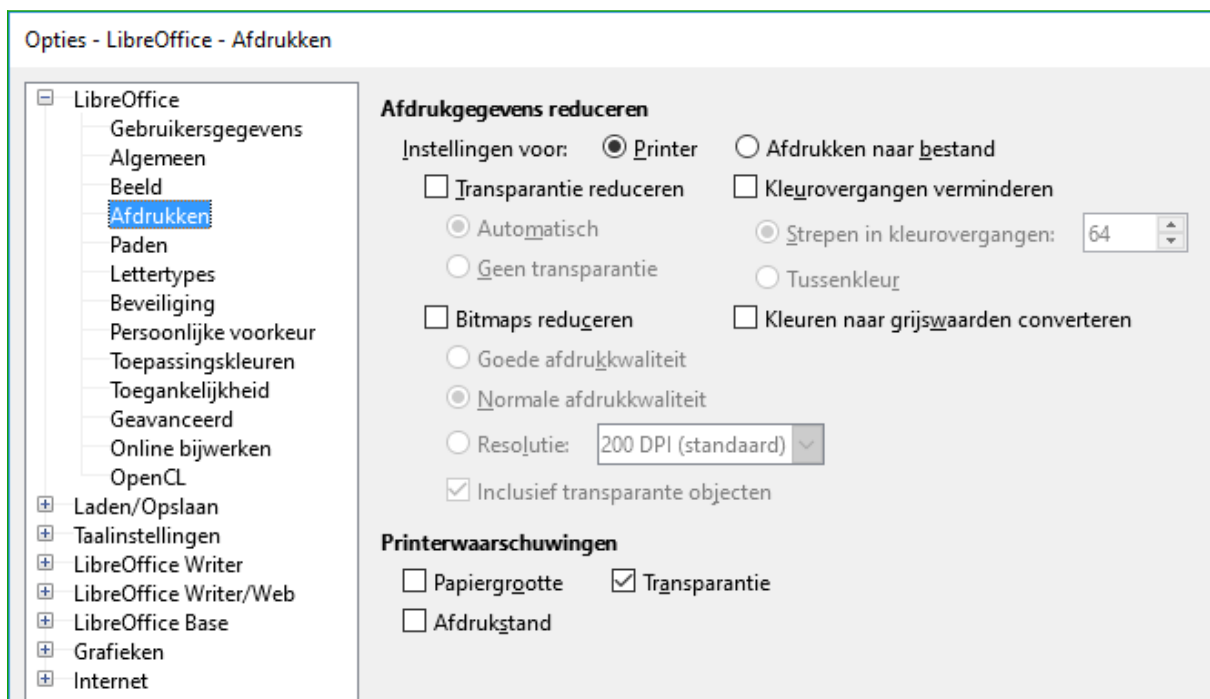
https://wiki.linuxfoundation.org/openprinting/pdf_as_standard_print_job_format

Het vinkje voor deze optie weghalen zet de instelling terug naar het Postscript-documentformaat.

In het gedeelte *Printerwaarschuwingen* onderaan, kunt u kiezen of u gewaarschuwd wilt worden als het papierformaat of de afdrukstand van uw document niet overeen komt met het beschikbare papierformaat of met de afdrukstand van uw printer. Deze waarschuwingen zijn bijzonder handig, vooral als u met documenten werkt, die door verschillende personen in andere landen worden gemaakt, waar het standaard papierformaat anders is dan dat van u.

Tip

Als uw afdrukken niet goed op het papier worden geplaatst of afgebroken worden aan de bovenkant, onderkant of de zijkanten of als de printer weigert af te drukken, is de meest waarschijnlijke oorzaak de niet overeenkomende paginagrootte.

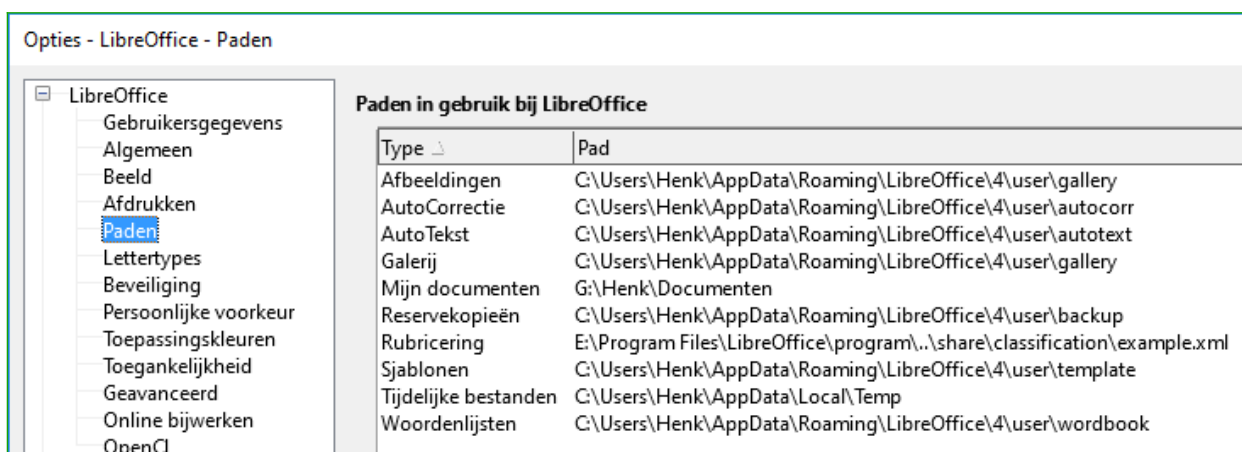

Afbeelding 5: Algemene afdrukopties kiezen die van toepassing zijn op alle LibreOffice componenten

Opties Paden

Op het tabblad *LibreOffice – Paden*, kunt u de locatie van de paden, geassocieerd met of gebruikt door LibreOffice, aan uw eigen werksituatie aanpassen. Op een Windows-systeem, bijvoorbeeld, wilt u de documenten misschien standaard ergens anders opslaan dan in *Mijn documenten*.

Selecteer een item in de lijst die wordt weergegeven in [Afbeelding 6](#) en klik op **Bewerken**. In het dialoogvenster **Pad selecteren** (niet weergegeven), kunt u naar wens mappen toevoegen of verwijderen en klik dan op **OK** om terug te gaan naar het dialoogvenster **Opties**. Merk op dat sommige items ten minste twee paden weergeven: één naar een gedeelde map (die zich op het netwerk kan bevinden) en één naar een gebruikergedefinieerde map (normaal gesproken op de computer van de gebruiker).

Afbeelding 6: De paden bekijken die LibreOffice gebruikt voor de bestanden

Tip

U kunt de items op het tabblad *LibreOffice – Paden* gebruiken om een lijst met bestanden samen te stellen, zoals bijvoorbeeld degene die *AutoTekst* bevatten. Deze kunt u dan gebruiken om een veiligheidskopie te maken of om ze naar een andere computer te kopiëren.

Opties Lettertypes

U kunt vervangingslettertypes definiëren voor elk lettertype dat in uw documenten voorkomt. Als u een document van iemand anders ontvangt, waarin lettertypes zijn opgenomen die niet op uw systeem beschikbaar zijn, dan zal LibreOffice deze lettertypes vervangen door lettertypes waarover uw computersysteem wel beschikt. Misschien geeft u de voorkeur aan een ander lettertype dan degene die LibreOffice kiest.

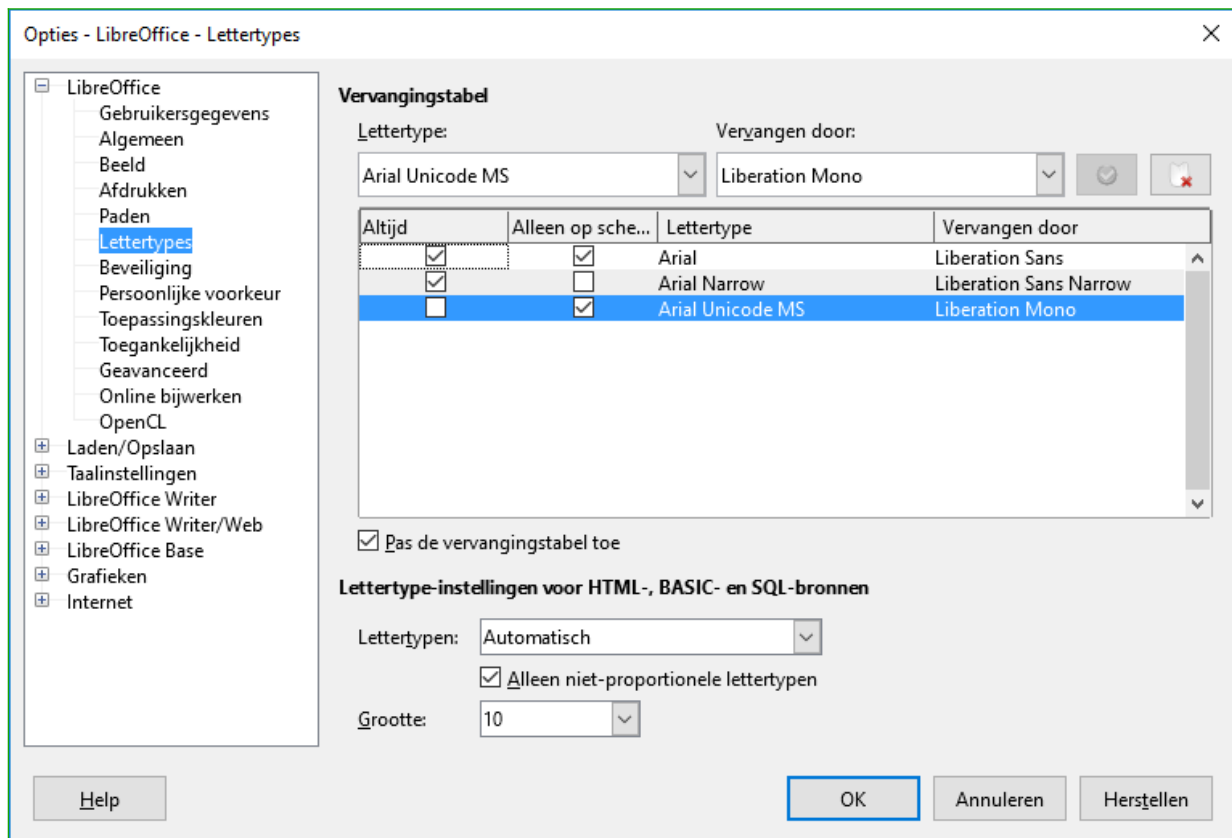
Opmerking

Deze keuzes beïnvloeden het standaardlettertype voor uw documenten niet. Om dat te doen, moet u het standaardjabloon voor uw documenten wijzigen, zoals in hoofdstuk 3 beschreven wordt.

Op het tabblad *LibreOffice – Lettertypes*:

1. Vink de optie **Pas de vervangingstabel toe** aan.
2. Selecteer of typ de naam van het lettertype dat moet worden vervangen in het vak *Lettertype*. (Als u dit lettertype niet op uw systeem heeft, wordt het niet in de keuzelijst in dit vak weergegeven en moet u het dus intypen).
3. In het vak **Vervangen door**, selecteert u een geschikt lettertype uit de keuzelijst met lettertypen, die op uw computer geïnstalleerd zijn.
4. Het vinkje rechts van het vak **Vervangen door** wordt groen. Klik op dat vinkje. Een informatieregel verschijnt nu in het grotere vak onder de invoervakken. Selecteer *Altijd* om het lettertype te vervangen, zelfs als het originele lettertype op uw computer is geïnstalleerd. Selecteer *Alleen op scherm* om het lettertype alleen op het scherm te wijzigen en nooit voor het afdrukken. Het resultaat van het combineren van deze selecties wordt in [Tabel 1](#) getoond.
5. Onderaan dit dialoogvenster kunt u het letterbeeld en de grootte van het lettertype wijzigen, dat gebruikt wordt in broncode, zoals HTML en BASIC (in macro's) en SQL.

Afbeelding 7: Definiëren van een lettertype dat een ander lettertype vervangt

Selectievakje Altijd	Selectievakje Alleen op scherm	Vervangingsactie
Aangevinkt	Leeg	Lettertype wordt op het scherm en bij afdrukken vervangen, of het lettertype geïnstalleerd is of niet.
Aangevinkt	Aangevinkt	Lettertype wordt alleen op het scherm vervangen, of het lettertype geïnstalleerd is of niet.
Leeg	Aangevinkt	Lettertype wordt alleen op het scherm weergegeven, maar alleen als het lettertype niet beschikbaar is.
Leeg	Leeg	Lettertype wordt op het scherm en bij afdrukken vervangen, maar alleen als het lettertype niet beschikbaar is.

Tabel 1: Lettertype vervangingsacties

Opties Beveiliging

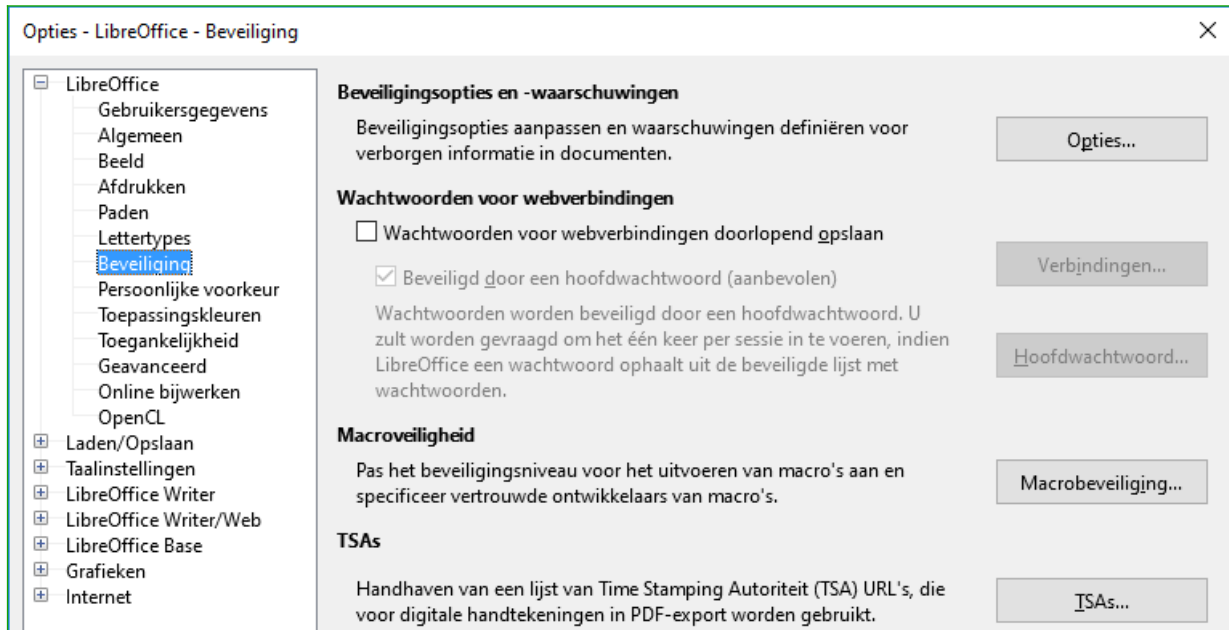
Gebruik het tabblad *LibreOffice – Beveiliging* om veiligheidsopties te kiezen voor het opslaan van documenten en voor het openen van documenten die macro's bevatten.

Beveiligingsopties en -waarschuwingen

Wanneer u wijzigingen bijhoudt, meerdere versies opslaat of verborgen informatie of notities in uw documenten opneemt en u niet wilt dat sommige ontvangers die informatie zien, dan kunt u waarschuwingen instellen om u eraan te herinneren deze informatie te verwijderen of u kunt LibreOffice bepaalde informatie automatisch laten verwijderen. Merk op dat (tenzij verwijderd) veel

van deze informatie bewaard wordt in een bestand in LibreOffice's standaard OpenDocument-indeling of in enig ander formaat opgeslagen wordt, met inbegrip van PDF.

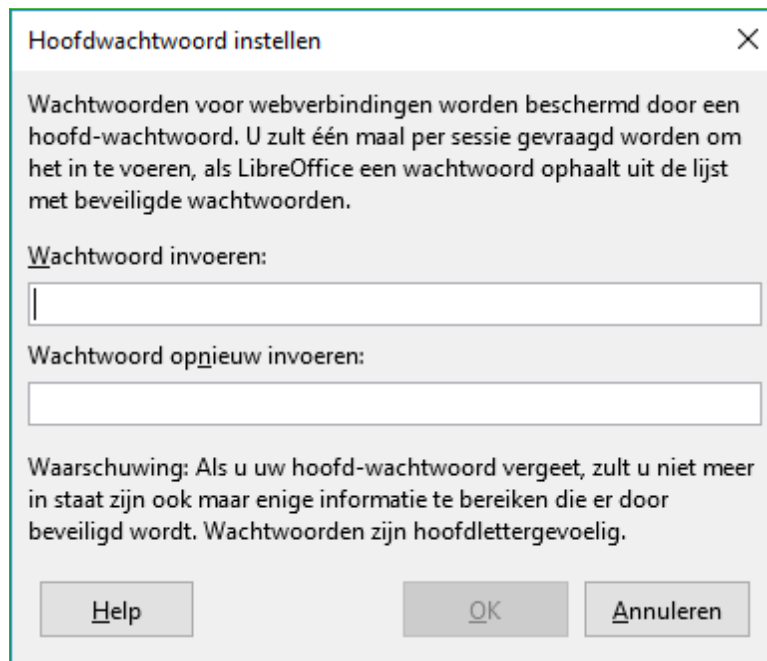
Klik op de knop **Opties** om een afzonderlijk dialoogvenster te openen met specifieke keuzes, zie [Afbeelding 10](#). Bekijk [Beveiligingsopties en -waarschuwingen](#) op pagina [14](#).

Afbeelding 8: Beveiligingsopties kiezen voor het openen en opslaan van documenten

Wachtwoorden voor webverbindingen

U kunt een hoofdwachtwoord invoeren om eenvoudig toegang te krijgen tot websites die een gebruikersnaam en wachtwoord vereisen. Als u de optie *Wachtwoorden voor webverbindingen doorlopend opslaan* selecteert, wordt het dialoogvenster **Hoofdwachtwoord instellen** ([Afbeelding 9](#)) geopend. LibreOffice zal alle wachtwoorden die u gebruikt om toegang te krijgen tot web servers veilig opslaan. U kunt de wachtwoorden terugvinden in de lijst nadat u het hoofdwachtwoord ingevuld heeft.

Afbeelding 9: Dialoogvenster Hoofdwachtwoord instellen voor webdocumenten

Macroveiligheid

Klik op de knop **Macrobeveiliging** om het dialoogvenster **Macrobeveiliging** te openen (hier niet weergegeven), waar u het beveiligingsniveau voor het uitvoeren van macro's kunt aanpassen en vertrouwde bronnen kunt opgeven.

Pad van certificaat

Gebruikers kunnen digitaal documenten ondertekenen als ze LibreOffice gebruiken. Een digitale handtekening vereist een persoonlijk certificaat. De meeste besturingssystemen kunnen een door gebruiker ondertekend certificaat aanmaken. Een persoonlijk, door een extern bureau uitgegeven, certificaat (na verificatie van de identiteit van een individu) heeft echter een hogere mate van betrouwbaarheid dan een zelf-ondertekend certificaat. LibreOffice voorziet niet in een veilige methode voor het opslaan van deze certificaten, maar het kan certificaten, die met behulp van andere programma's zijn opgeslagen, openen. Klik op de knop **Certificaat** en selecteer welk opgeslagen certificaat gebruikt moet worden.

Opmerking

De knop **Certificaatopties** verschijnt alleen op Linux en Mac systemen. In Windows, gebruikt LibreOffice de standaard Windowslocatie voor het bewaren en ophalen van certificaten.

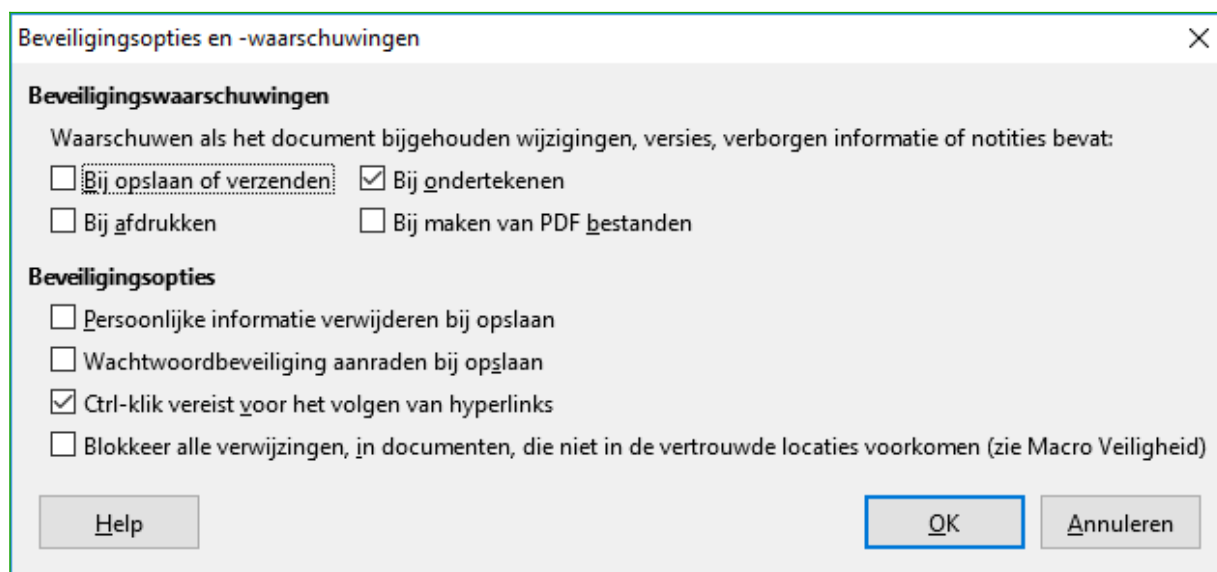
TSAs – Time Stamping Authorities

Hiermee kunt u optioneel een Time Stamping Authority (TSA) URL voor PDF-documenten, die door LibreOffice gemaakt zijn, selecteren. Het toevoegen van een vertrouwde timestamp (tijdstempel) aan een elektronische handtekening op een PDF biedt een digitale zegel van data-integriteit en een betrouwbare datum en tijd van het ondertekenen van het bestand. Ontvangers van PDF-documenten met een vertrouwd tijdstempel kunnen controleren wanneer het document digitaal of elektronische ondertekend werd en controleren of het document niet is gewijzigd na de datum van het tijdstempel.

Beveiligingsopties en -waarschuwingen

Klik op de knop **Opties** op het tabblad *Beveiliging* (*Afbeelding 8*) om het dialoogvenster **Beveiligingsopties en -waarschuwingen** (*Afbeelding 10*) te openen.

Afbeelding 10: Dialoogvenster Beveiligingsopties en -waarschuwingen

Persoonlijke informatie verwijderen bij opslaan

Selecteer deze optie om de gebruikersgegevens altijd uit de bestandseigenschappen te verwijderen, bij het opslaan van het bestand. Vink deze optie uit om persoonlijke informatie in specifieke documenten handmatig te verwijderen.

Ctrl-klik vereist voor het volgen van hyperlinks

Het standaardgedrag van LibreOffice is dat *Ctrl*+klik op een hyperlink het gekoppelde document opent. Veel mensen vinden het gemakkelijker als het per ongeluk op een hyperlink klikken, tijdens het maken en bewerken van documenten, de koppeling niet activeert. Om te zorgen dat LibreOffice de koppeling activeert door er gewoon op te klikken vinkt u deze optie uit.

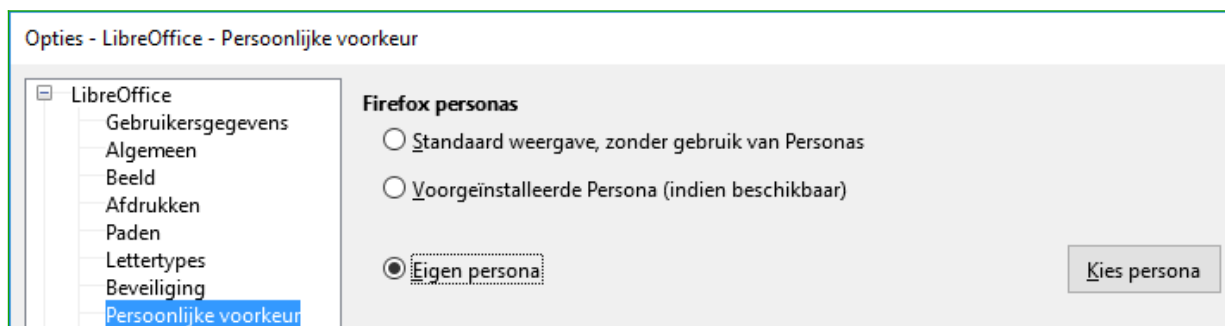
De andere opties in dit dialoogvenster verklaren zichzelf.

Opties Persoonlijke voorkeur

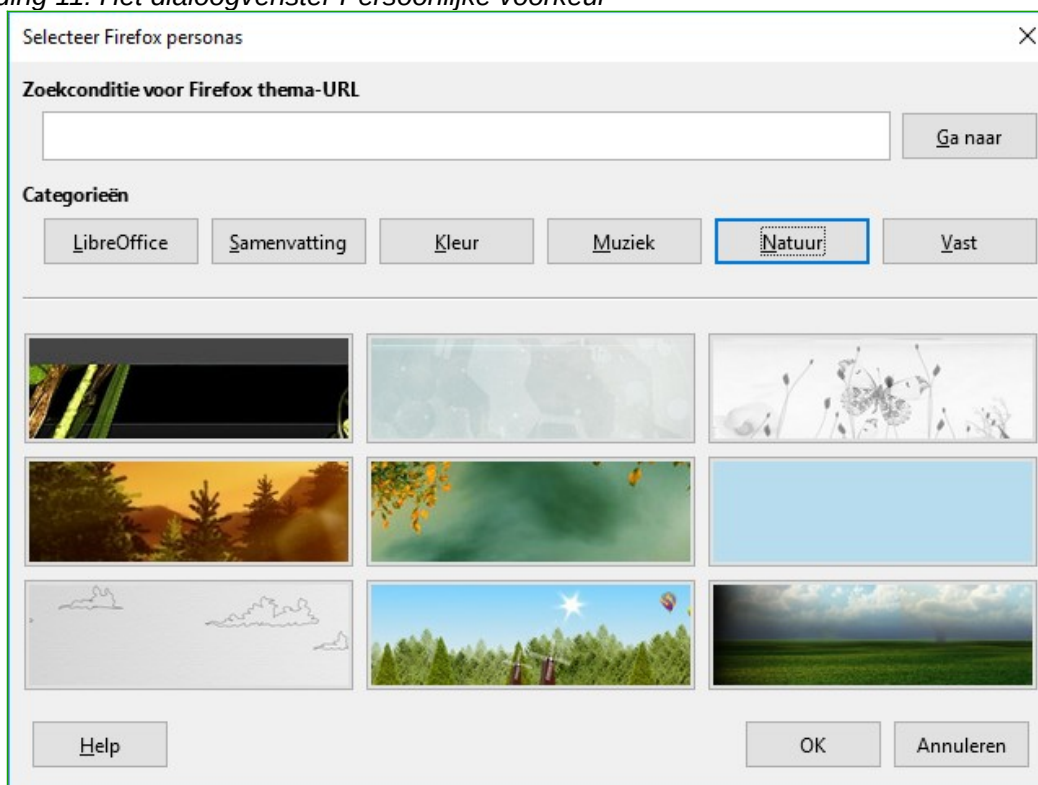
U kunt de algemene weergave van LibreOffice aanpassen met thema's die voor Mozilla Firefox zijn ontworpen.

Selecteer op het tabblad *LibreOffice – Persoonlijke voorkeur* de optie *Eigen persona* en klik dan op **Kies persona**. Er opent een nieuw dialoogvenster. Typ een zoekcriterium in, klik op **Ga naar** en wacht tot de miniaturen geladen zijn. Selecteer er één en klik op **OK** om het thema toe te passen. Na een korte onderbreking zal de weergave van LibreOffice ververs worden en zal het nieuwe thema weergegeven worden. Een voorbeeld wordt in *Afbeelding 13* getoond. Voor meer details over thema's, bezoek de webpagina van Mozilla:

<https://www.addons.mozilla.org/en-US/firefox/themes/> (in het Engels)

Afbeelding 11: Het dialoogvenster Persoonlijke voorkeur

Afbeelding 12: Dialoogvenster voor het aanpassen van Persoonlijke voorkeur

Afbeelding 13: Voorbeeld van een Persona thema

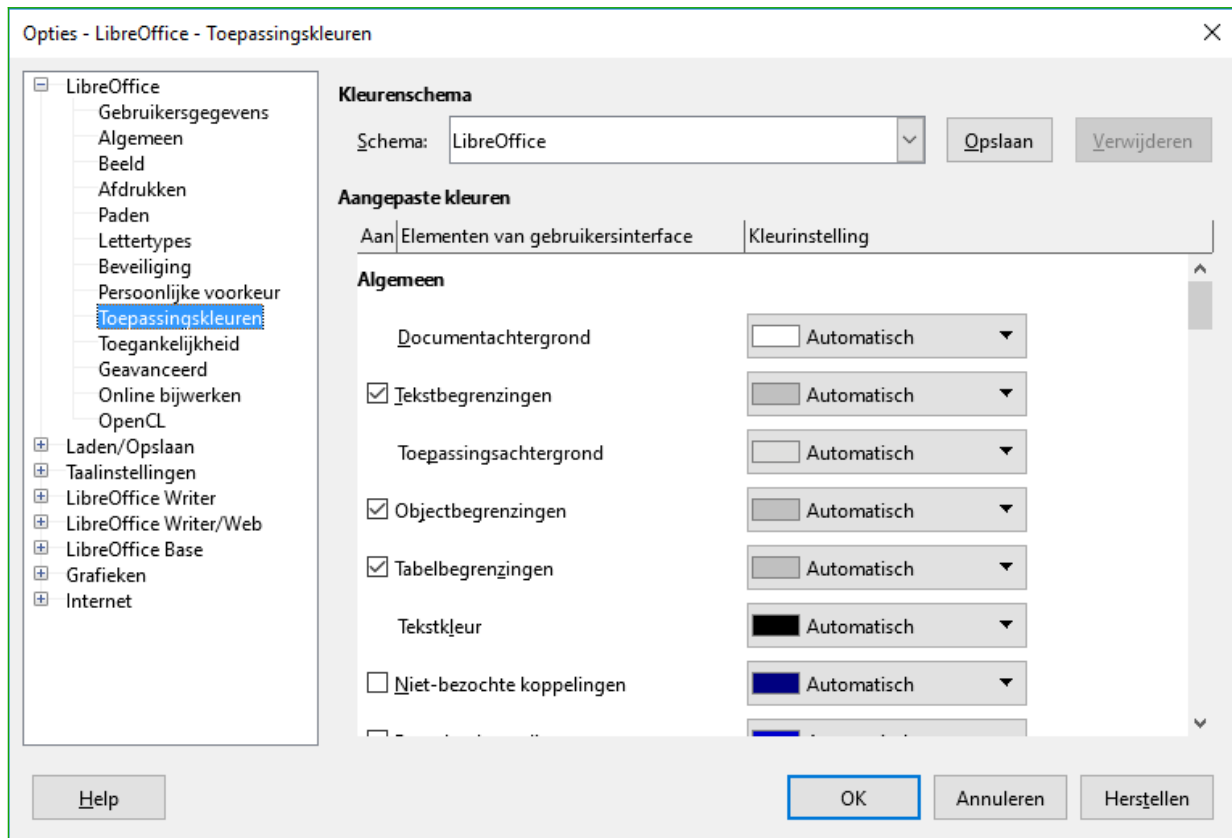
Opties Toepassingskleuren

Schrijven, bewerken en het (speciaal) opmaken van een pagina is vaak eenvoudiger als u de paginamarges (tekstbegrenzings), de grenzen van tabellen en secties (in Writer documenten), pagina-einden in Calc, rasterlijnen in Draw of Writer en andere functies kunt zien. Bovendien zou u misschien kleuren, anders dan deze van de LibreOffice's-standaard, willen gebruiken voor items als indicatoren voor notities of veldschaduwen.

Op het tabblad *LibreOffice – Toepassingskleuren* (Afbeelding 14) kunt u aangeven welke items zichtbaar zijn en in welke kleuren de verschillende items worden weergegeven.

- Vink de opties voor de namen aan of uit om items zoals tekstbegrenzings weer te geven of te verbergen.

- Klik op het pijltje naar beneden in de kolom *Kleurinstelling* bij de naam van het item en selecteer een kleur uit de keuzelijst om de standaardkleur voor dit item te wijzigen. U kunt de lijst met beschikbare kleuren wijzigen door andere paletten te selecteren.
- Klik op **Opslaan**, typ een naam in het vak *Schema* en klik dan op **OK** om uw kleurwijzigingen als een kleurenschema op te slaan.

Afbeelding 14: Weergeven of verbergen van tekst-, object- en tabelbegrenzings

Opties Toegankelijkheid

Toegankelijkheidsopties bepalen onder meer of geanimeerde afbeeldingen of tekst zijn toegestaan, hoe lang help-tips zichtbaar blijven. Hier vindt u enkele opties voor de weergave van hoog contrast en een manier om het lettertype voor de gebruikersinterface van LibreOffice te wijzigen.

Ondersteuning voor toegankelijkheid steunt op de Java Runtime Environment (JRE) voor communicatie met ondersteunende hulpprogramma's. De optie *Assisterende technologieprogramma's ondersteunen* wordt niet in alle LibreOffice-installaties weergegeven. Zie *Ondersteunende hulpprogramma's in LibreOffice* in de Help voor meer vereisten en informatie.

Zet de opties naar wens aan of uit.

Afbeelding 15: Toegankelijkheidsopties kiezen

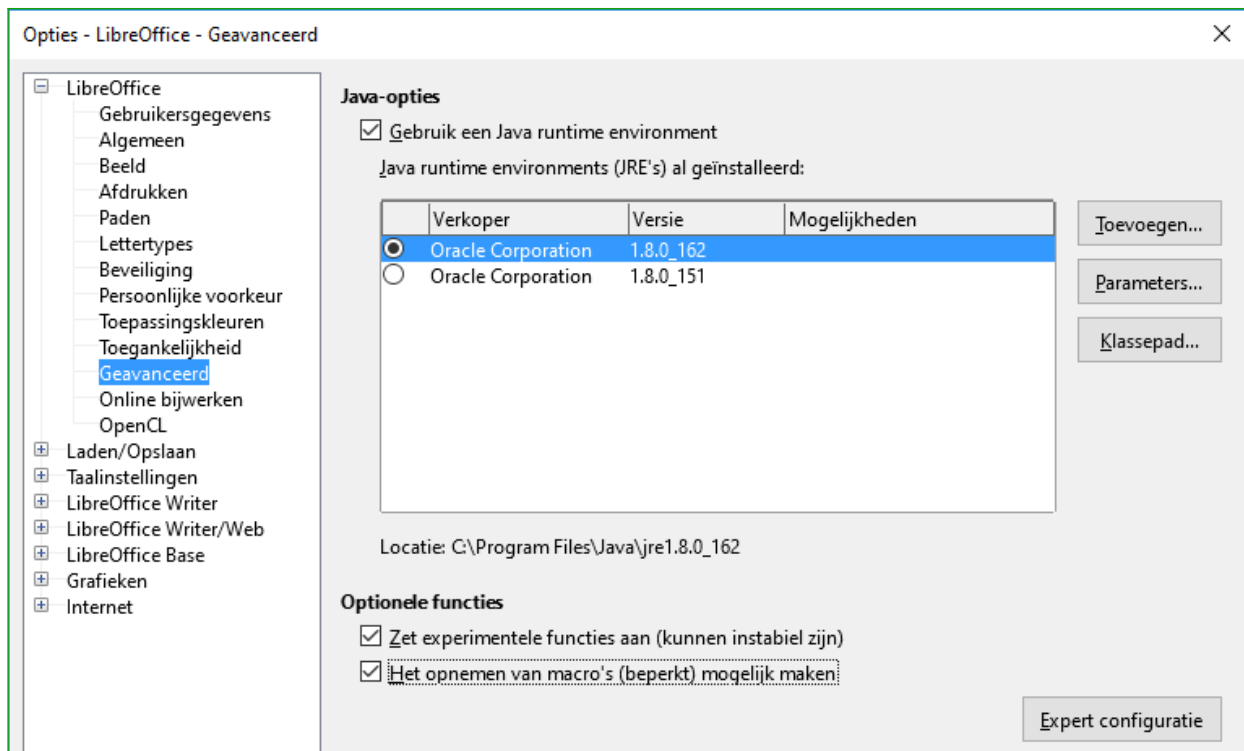
Opties Geavanceerd

Java-opties

Als u een Java Runtime Environment (JRE) installeert of bijwerkt, nadat u LibreOffice hebt geïnstalleerd of als u meer dan één JRE op uw computer hebt geïnstalleerd, dan kunt u de pagina *LibreOffice - Geavanceerd* gebruiken om de JRE te kiezen die LibreOffice moet gebruiken.

Opmerking

LibreOffice heeft Java nodig om verschillende Assistenten te gebruiken (zoals **Bestand > Assistenten > Brief**) en ook om databases te gebruiken met de interne HSQLDB engine.

Afbeelding 16: Een Java runtime environment kiezen

Bent u een systeembeheerder, programmeur of een ander persoon die JRE-installaties aanpast, dan kunt u de vensters **Parameters** en **Klassepad** (te bereiken vanaf het tabblad *Geavanceerd* onder de *Java-opties*) gebruiken om deze informatie op te geven.

Als er niets staat in het middelste gedeelte van de pagina, wacht dan even terwijl LibreOffice naar de JRE's op de harde schijf zoekt.

Als LibreOffice meer dan één JRE vindt, worden deze hier weergegeven. U kunt dan de optie **Gebruik een Java runtime environment** en (indien nodig) één van de getoonde JRE's kiezen.

Optionele functies

Zet experimentele functies aan (kunnen instabiel zijn)

Het selecteren van deze optie maakt het mogelijk om functies uit te voeren, die nog niet volledig zijn of bekende bugs bevatten. De lijst van deze functies is verschillend voor elke versie.

Het opnemen van macro's (beperkt) mogelijk maken

Deze opties maakt het mogelijk om macro's op te nemen, met verschillende beperkingen. Het openen van een venster, het schakelen tussen vensters en het opnemen in een ander venster dan waarin het opnemen begon, worden niet ondersteund. Alleen acties die aan de inhoud van een document gerelateerd zijn, zijn op te nemen, dus het wijzigen van opties of het aanpassen van menu's wordt niet ondersteund. Voor meer informatie over het opnemen van macro's, zie Hoofdstuk 13, *Kennismaken met macro's*.

Expert Configuratie

De meeste gebruikers zullen er geen behoefte aan hebben om dit te gebruiken. Klik op de knop **Expert configuratie** om een nieuw venster te openen, waarin u de installatie van LibreOffice kunt afstellen. De pagina biedt gedetailleerde configuratie-opties, voor vele aspecten van de weergave van LibreOffice en performance. Dubbelklik op een voorkeur uit de lijst om een waarde te kunnen invoeren om de voorkeur te configureren.

Waarschuwing

Met het dialoogvenster **Expert configuratie** kunt u configuratievoorkeuren bewerken en opslaan, die het gebruikersprofiel van LibreOffice onstabiel of zelfs onbruikbaar kunnen maken.

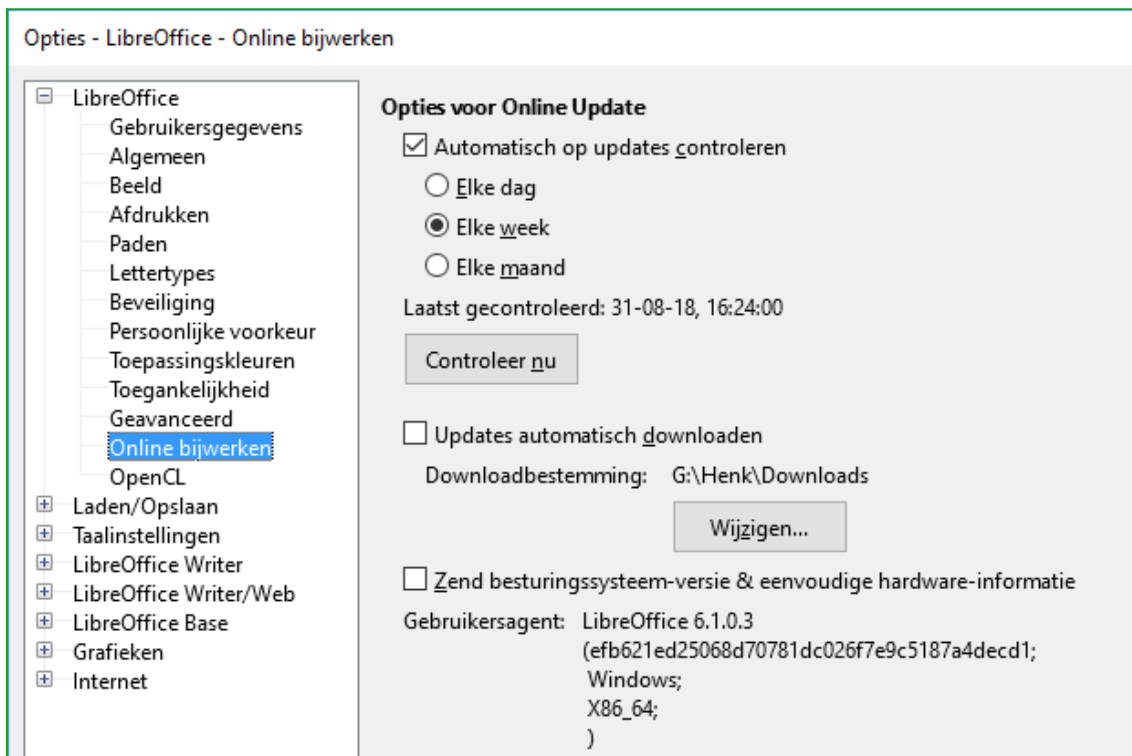

Opties voor Online update

Op het tabblad *LibreOffice – Online bijwerken* ([Afbeelding 17](#)), kunt u kiezen of en hoe vaak u wilt dat het programma de website van LibreOffice nakijkt op programma-updates. Wanneer de optie *Automatisch op updates controleren* geselecteerd is, verschijnt er een pictogram aan de rechterkant van de *Menubalk* wanneer een update beschikbaar is. Klik op dit pictogram om een dialoogvenster te openen waar u kunt kiezen om de update te downloaden.

Als de optie, *Updates automatisch downloaden* geselecteerd is, start de download zodra u op het pictogram klikt. U kunt de bestemming van de download wijzigen door op de knop **Wijzigen** te klikken en de gewenste map in uw bestandsbrowser te selecteren.

Als de optie *Zend besturingssysteem-versie & eenvoudige hardware-informatie* geselecteerd is, zal de informatie over de architectuur van de computer en het besturingssysteem naar de server worden gezonden voor verzameling van statistieken.

Afbeelding 17: Opties voor Online bijwerken

OpenCL-opties

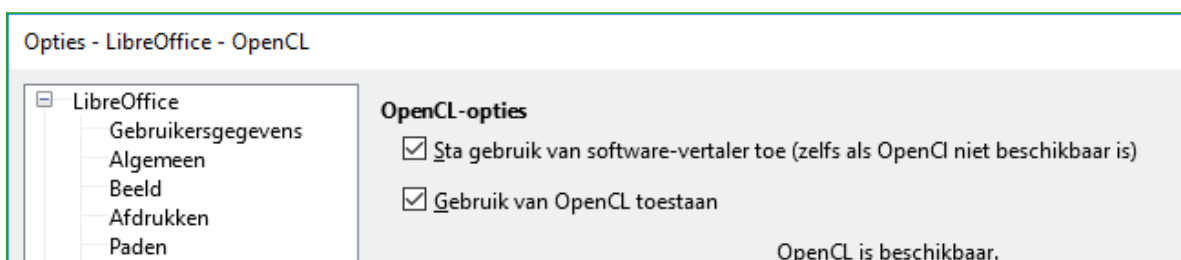
OpenCL (Open Computing Language) is een software-architectuur die gebruikt wordt om programma's te schrijven die verschillende processoren van de computer gebruikt, zoals de CPU en GPU (graphics processing unit) van de videokaart. Met OpenCL ingeschakeld kan LibreOffice profiteren van de zeer snelle numerieke berekeningen die in de GPU plaatsvinden, wat met name bruikbaar is in erg grote werkbladen met uitgebreide berekeningen. De videokaart-driver van de computer moet OpenCL ondersteunen om deze functie te kunnen benutten.

OpenCL-opties – Sta het gebruik van een Software-vertaler toe (zelfs als OpenCL niet beschikbaar is)

Markeer dit om OpenCL te emuleren als de videokaart-driver van uw computer OpenCL niet ondersteunt.

Gebruik van OpenCL toestaan

Laat LibreOffice de GPU van de videokaart gebruiken om numerieke berekeningen te maken met grote snelheidswinst.

Afbeelding 18: OpenCL-opties

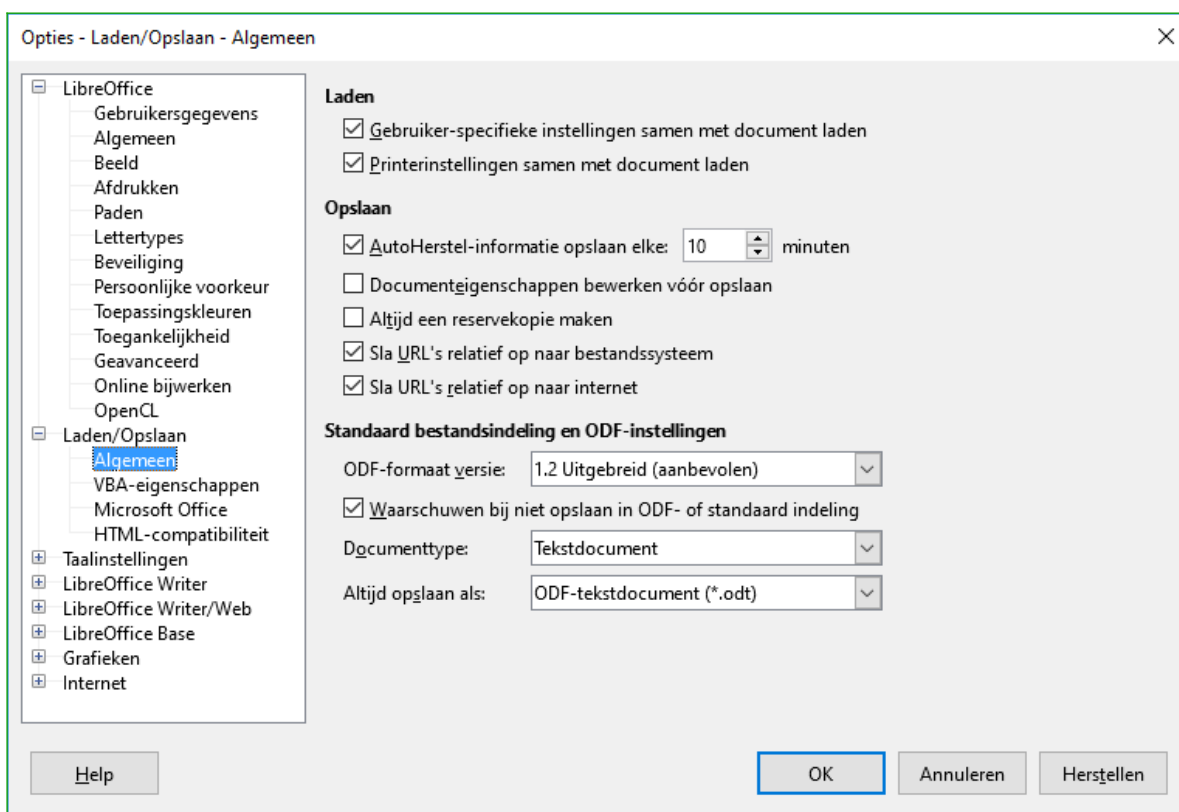
Opties voor het laden en opslaan van documenten

U kunt de opties voor het laden en opslaan van documenten instellen op uw manier van werken.

Als het dialoogvenster **Opties** nog niet is geopend, klikt u op **Extra > Opties**. Klik in het linker vak op het uitbreidingsymbool (+ of driehoek) voor **Laden/Opslaan**.

Algemeen

De meeste keuzes op het tabblad *Laden/Opslaan – Algemeen* zijn bekend voor gebruikers van andere kantoorapplicaties. Sommige interessante items worden hieronder beschreven.

Afbeelding 19: Opties voor laden en opslaan kiezen

Gebruiker-specifieke instellingen samen met document laden

Een LibreOffice-document bevat bepaalde instellingen die worden gelezen van het systeem van de gebruiker. Wanneer u een document opslaat, worden deze instellingen hiermee opgeslagen.

Selecteer deze optie zodat, wanneer een document wordt geladen, het de opgeslagen instellingen negeert ten gunste van de instellingen op uw computer.

Zelfs als u deze optie niet selecteert, worden sommige instellingen overgenomen uit de installatie van LibreOffice:

- Instellingen beschikbaar in **Bestand > Afdrukken > Opties**
- Naam van de fax
- Opties voor spatiering voor alinea's vóór teksttabellen
- Informatie over automatische updates voor koppelingen, veldfuncties en grafieken
- Informatie over het werken met Aziatische tekens.

De volgende instelling wordt altijd met een document geladen, ongeacht of deze optie is gemarkeerd:

- De gekoppelde gegevensbron aan het document en de weergave ervan.

Als u deze optie uitschakelt, overschrijven de persoonlijke instellingen van de gebruiker de instellingen in het document niet. Uw keuze (in de opties voor LibreOffice Writer) bijvoorbeeld over het bijwerken van koppelingen wordt beïnvloed door de optie *Gebruiker-specifieke instellingen samen met document laden*.

Printerinstellingen samen met document laden

Indien ingeschakeld, worden de printerinstellingen met het document geladen. Dit kan ertoe leiden dat een document op een printer buitenshuis wordt afgedrukt (bijvoorbeeld in een kantoorinstelling), als u de printer niet handmatig wijzigt in het dialoogvenster **Afdrukken**. Indien uitgeschakeld, wordt uw standaardprinter gebruikt om dit document af te drukken. De huidige printerinstellingen worden bij het document opgeslagen, ongeacht of deze optie is geselecteerd.

AutoHerstel-informatie opslaan elke: --minuten

Kies of u AutoHerstel wilt inschakelen en hoe vaak u de informatie opslaat die door het proces AutoHerstel wordt gebruikt. AutoHerstel in LibreOffice slaat de informatie op die nodig is om alle geopende documenten te herstellen in geval van een crash. Als u deze optie hebt ingesteld, wordt het herstellen van uw document na een systeemcrash eenvoudiger.

Documenteigenschappen bewerken vóór opslaan

Als u deze optie selecteert, en er staan in dit venster nog geen gegevens, verschijnt het dialoogvenster (Document)**Eigenschappen** om u te vragen relevante informatie in te voeren wanneer u een nieuw document voor de eerste keer opslaat (of wanneer u *Opslaan als* gebruikt).

Altijd een reservekopie maken

Slaat de vorige versie van een document op als een reservekopie, wanneer u een document opslaat. Telkens wanneer LibreOffice een reservekopie maakt, wordt de vorige reservekopie vervangen. De reservekopie krijgt de extensie .bak. Auteurs van wie het werk erg lang duurt, moeten altijd overwegen om deze optie te gebruiken.

Sla URL's relatief op naar bestandssysteem / internet

Gebruik deze optie om de standaard voor relatieve adressering van URL's in het bestandssysteem en op internet te selecteren. Relatieve adressering is alleen mogelijk als het brondocument en het document waarnaar wordt verwezen beide op dezelfde schijf staan.

Een relatief adres begint altijd vanuit de map waarin het huidige document zich bevindt. Absolute adressering begint daarentegen altijd vanuit een hoofdmap. De volgende tabel toont het verschil in syntaxis tussen relatieve en absolute verwijzingen.

Voorbeelden	Bestandssysteem	Internet
Menuselectie Extra > Opties	LibreOffice > Voorkeuren	Toegang tot instellingsopties
relatief	../images/img.jpg	../images/img.jpg
absoluut	file:///c:/work/images/img.jpg	http://myserver.com/work/images/img.jpg

Als u ervoor kiest om relatief op te slaan, worden de verwijzingen naar ingesloten afbeeldingen of andere objecten in uw document opgeslagen ten opzichte van de locatie in het bestandssysteem. In dit geval maakt het niet uit waar de mapstructuur waarnaar wordt verwezen is vastgelegd. De bestanden worden ongeacht de locatie gevonden, zolang de referentie op hetzelfde station of

volume blijft. Dit is belangrijk als u het document beschikbaar wilt maken voor andere computers met een geheel andere mapstructuur, stations- of volumenames. Het wordt ook aanbevolen om relatief op te slaan als u een mapstructuur op een internetserver wilt maken.

Als u de voorkeur geeft aan absoluut opslaan, worden alle verwijzingen naar andere bestanden ook als absoluut gedefinieerd op basis van de respectievelijke schijf-, volume- of hoofdmap. Het voordeel is dat het document met de referenties naar andere mappen kan worden verplaatst en dat de referenties nog steeds geldig zijn.

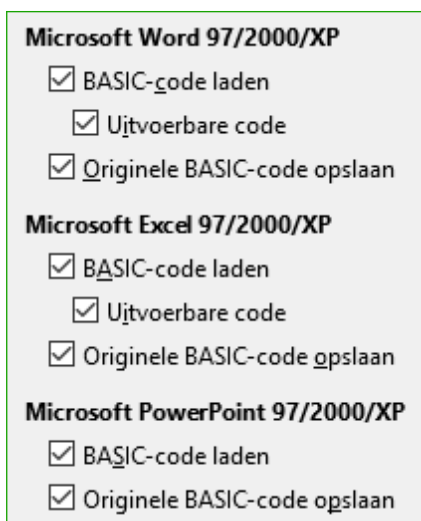
Standaard bestandsindeling en ODF-instellingen

ODF-formaat versie. LibreOffice slaat standaard documenten op in OpenDocument Format (ODF) versie 1.2 Extended. Hoewel dit voor verbeterde functionaliteit zorgt, zijn er mogelijk compatibiliteitsproblemen met eerdere versies. Wanneer een in ODF 1.2 Extended opgeslagen bestand wordt geopend in een programma die eerdere versies van ODF (1.0 / 1.1) gebruikt, kunnen sommige van de geavanceerde functies verloren gaan. Twee opmerkelijke voorbeelden zijn kruisverwijzingen naar koppen en het opmaken van genummerde lijsten. Als u van plan bent om documenten te delen met mensen die programma's gebruiken die oudere versies van ODF gebruiken, kunt u het document mogelijk opslaan met ODF-versie 1.0 / 1.1.

Documenttype. Als u routinematig documenten deelt met gebruikers van Microsoft Office, wilt u misschien het kenmerk **Altijd opslaan als** in Microsoft Office-indelingen wijzigen. Huidige versies van Microsoft Word kunnen ODT-bestanden openen, dus dit is misschien niet meer nodig.

VBA-eigenschappen

Op het tabblad *VBA-eigenschappen* kunt u kiezen of u macro's wilt behouden in Microsoft Office-documenten die zijn geopend in LibreOffice.

Microsoft Word 97/2000/XP

- BASIC-code laden
- Uitvoerbare code
- Originele BASIC-code opslaan

Microsoft Excel 97/2000/XP

- BASIC-code laden
- Uitvoerbare code
- Originele BASIC-code opslaan

Microsoft PowerPoint 97/2000/XP

- BASIC-code laden
- Originele BASIC-code opslaan

Afbeelding 20: Kiezen voor het laden / opslaan van VBA-eigenschappen

Als u **BASIC-code laden** kiest, kunt u de macro's in LibreOffice bewerken. De gewijzigde code wordt opgeslagen in een ODF-document, maar wordt niet bewaard als u opslaat in een Microsoft Office-opmaak.

Als u **Originele BASIC-code opslaan** kiest, werken de macro's niet in LibreOffice, maar blijven ze ongewijzigd als u het bestand opslaat in Microsoft Office-indeling.

Als u een Microsoft Word- of Excel-bestand met VBA-code importeert, kunt u de optie **Uitvoerbare code** selecteren. Terwijl normaal gesproken de code behouden blijft maar inactief wordt gemaakt

(als u hem inspecteert met de StarBasic IDE, zult u merken dat alle commentaar wordt gegeven), met deze optie is de code klaar om te worden uitgevoerd.

Originele BASIC-code opslaan heeft voorrang op **BASIC-code laden**. Als beide opties zijn geselecteerd en u bewerkt de uitgeschakelde code in LibreOffice, wordt de originele Microsoft Basic-code opgeslagen bij het opslaan in een Microsoft Office-indeling.

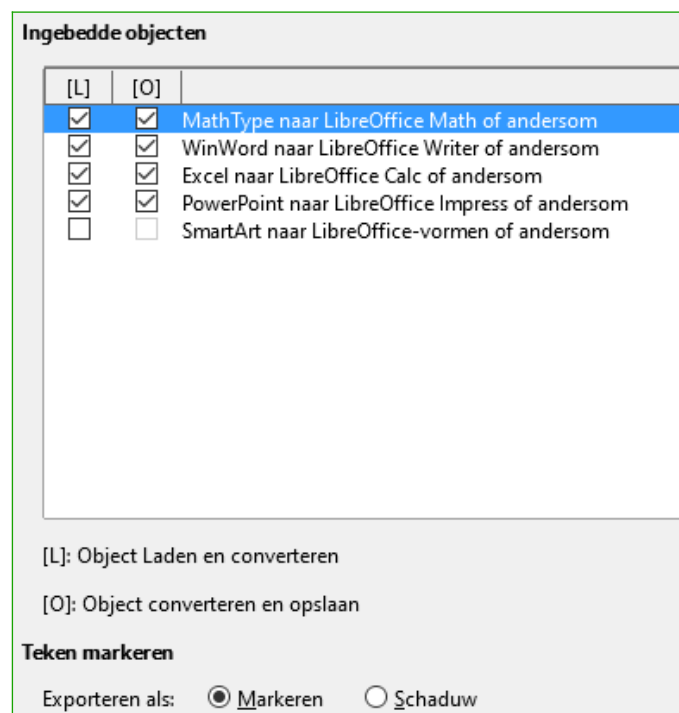
Als u eventuele macrovirussen uit het Microsoft Office-document wilt verwijderen, schakelt u de optie **Originele BASIC-code opslaan** uit. Het document wordt opgeslagen zonder de Microsoft Basic-code.

Microsoft Office

Op het tabblad *Laden/Opslaan – Microsoft Office* ([Afbeelding 21](#)) kunt u kiezen wat u moet doen bij het importeren en exporteren van Microsoft Office OLE-objecten (gekoppelde of ingebedde objecten of documenten zoals werkbladen of vergelijkingen).

Selecteer de [L] -opties om Microsoft OLE-objecten om te zetten naar de overeenkomstige LibreOffice OLE-objecten wanneer een Microsoft-document wordt geladen in LibreOffice (ezelsbruggetje: "L" voor "laden").

Selecteer de [O] -opties om LibreOffice OLE-objecten naar de overeenkomstige Microsoft OLE-objecten te converteren wanneer een document wordt opgeslagen in een Microsoft-opmaak (geheugensteuntje: "O" voor "opslaan").

Afbeelding 21: Kiezen voor laden/opslaan van Microsoft Office-opties

HTML-compatibiliteit

De keuzes op het tabblad *Laden/Opslaan - HTML-compatibiliteit* ([Afbeelding 22](#)) zijn van invloed op HTML-pagina's die in LibreOffice zijn geïmporteerd en die zijn geëxporteerd vanuit LibreOffice. Zie *HTML-documenten; importeren/exporteren* in de Help voor meer informatie.

Tekengrootte		Importeren	
Grootte 1:	<input type="text" value="7"/>	☐	Gebruik 'Engels (USA)' locale voor getallen
Grootte 2:	<input type="text" value="10"/>	☐	Importeer onbekende HTML-tags als velden
Grootte 3:	<input type="text" value="12"/>	☐	Lettertype-instellingen negeren
Grootte 4:	<input type="text" value="14"/>	Exporteren	
Grootte 5:	<input type="text" value="18"/>	☐	LibreOffice Basic
Grootte 6:	<input type="text" value="24"/>	☒	Toon waarschuwing
Grootte 7:	<input type="text" value="36"/>	☐	Afdrukweergave
		☒	Locale afbeeldingen naar internet kopiëren
		Tekenset:	<input type="text" value="West-Europa (Windows-1252/WinLatin 1)"/>

Afbeelding 22: HTML-compatibiliteitsopties kiezen

Tekengrootte

Gebruik deze velden om de respectievelijke tekengroottes voor de HTML-tags `<font size = "1">` tot `<font size = "7">` te definiëren, als deze worden gebruikt in de HTML-pagina's. (Veel pagina's gebruiken deze tags niet meer.)

Importeren – Gebruik 'Engels (USA)' locale voor getallen

Bij het importeren van getallen van een HTML-pagina verschillen de scheidingstekens voor decimalen en duizendtallen op basis van de landinstelling van de HTML-pagina. Het klembord bevat echter geen informatie over deze locale instellingen. Als deze optie **niet** is geselecteerd, worden getallen geïnterpreteerd volgens de *Locale instellingen* in **Extra > Opties > Taalinstellingen > Talen** (zie [Enkele land- en taalinstellingen wijzigen](#) op pagina 28). Als deze optie is geselecteerd, worden getallen geïnterpreteerd als voor de landinstelling Engels (USA).

Importeren – Importeer onbekende HTML-tags als velden

Selecteer deze optie als u wilt dat tags die niet door LibreOffice worden herkend, als velden worden geïmporteerd. Voor een openingstag wordt een HTML_ON-veld gemaakt met de waarde van de tagnaam. Voor een afsluitende tag wordt een HTML_OFF gemaakt. Deze velden worden geconverteerd naar tags in de HTML-export.

Importeren – Lettertype-instellingen negeren

Selecteer deze optie om LibreOffice alle lettertype-instellingen te laten negeren tijdens het importeren. De lettertypen die zijn gedefinieerd in de HTML-paginastijl, worden gebruikt.

Exporteren

Om de HTML-export te optimaliseren, selecteert u een browser of HTML-standaard in het gedeelte *Exporteren*. Als LibreOffice Writer is geselecteerd, worden specifieke LibreOffice Writer-instructies geëxporteerd.

Exporteren – LibreOffice Basic

Selecteer deze optie om LibreOffice BASIC-macro's (scripts) ook mee te nemen bij de export naar HTML-indeling. U moet deze optie activeren vóórdat u een LibreOffice BASIC-macro maakt; anders zal het script niet worden ingevoegd. LibreOffice BASIC-macro's moeten zijn opgenomen in de koptekst van het HTML-document. Als u de macro eenmaal hebt gemaakt in de LibreOffice BASIC IDE, verschijnt deze in de koptekst van de brontekst van het HTML-document.

Kies in **Extra > Aanpassen** in het dialoogvenster **Aanpassen** het tabblad *Gebeurtenissen* als u wilt dat de macro automatisch wordt uitgevoerd als het HTML-document wordt geopend. Zie Hoofdstuk 13, *Starten met macro's*, voor meer informatie.

Exporteren – Toon waarschuwing

Wanneer de optie *LibreOffice Basic* (zie boven) **niet** geselecteerd is, is de optie *Toon waarschuwing* beschikbaar. Wanneer de optie *Toon waarschuwing* geselecteerd is, dan wordt bij het exporteren van HTML een waarschuwing weergegeven dat LibreOffice BASIC-macro's verloren zullen gaan.

Exporteren – Afdrukweergave

Selecteer deze optie om de afdrukweergave van het huidige document ook te exporteren. Het HTML-filter ondersteunt CSS2 (Cascading Style Sheets Level 2) voor het afdrucken van documenten. Deze mogelijkheden zijn alleen effectief als *Exporteren - Afdrukweergave* geactiveerd is.

Exporteren – Locale afbeeldingen naar internet kopiëren

Selecteer deze optie om, bij het uploaden met behulp van FTP, de ingebedde afbeeldingen automatisch te uploaden naar de internetserver.

Exporteren – Tekenset

Selecteer de geschikte tekenset voor het exporteren.

Taalinstellingen kiezen

Er zijn verschillende opties om de taalinstellingen in LibreOffice aan te passen:

- De vereiste woordenboeken installeren
- Enkele land- en taalinstellingen wijzigen
- Spellingopties kiezen.

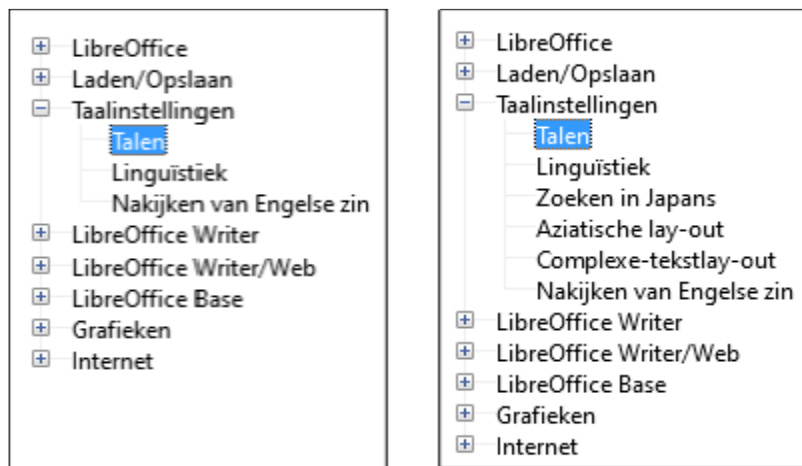
De vereiste woordenboeken installeren

LibreOffice installeert automatisch veel woordenboeken met het programma. Gebruik **Extra > Taal > Meer woordenboeken online** om andere woordenboeken toe te voegen. U moet dan een verbinding met het internet hebben. LibreOffice zal uw standaard webbrowser openen met een pagina die koppelingen bevat naar extra woordenboeken die u kunt installeren. Volg de aanwijzingen in de aangeboden vensters om ze te installeren.

Enkele land- en taalinstellingen wijzigen

U kunt enkele details van de locale en taalinstellingen, die LibreOffice gebruikt voor alle documenten of voor specifieke documenten, wijzigen.

Klik op **Extra > Opties > Taalinstellingen > Talen**. Welke lijst getoond wordt, is afhankelijk van de instellingen van de *Uitgebreide taalondersteuning* ([Afbeelding 23](#)).

Afbeelding 23: Opties voor taalinstellingen

Wijzig de gewenste *Gebruikersinterface*, *Locale instellingen*, *Standaard munteenheid* en *Standaardtalen voor documenten* aan de rechterkant van de pagina *Taalinstellingen – Talen*. In het voorbeeld is *Nederlands (NL)* gekozen voor de gewenste instellingen.

Taal van	
Gebruikersinterface:	Standaard - Nederlands (NL) ▼
Locale instellingen:	Standaard - Nederlands (NL) ▼
Decimaal scheidingstekens:	☒ Gelijk aan locale instelling (,)
Standaard munteenheid:	Standaard - EUR ▼
Datum aanvaardingspatronen:	D-M-Y;D-M
Standaardtalen voor documenten	
☒ Westerse:	☒ Standaard - Nederlands (NL) ▼
☐ Aziatische:	Standaard - Chinees (vereenvoudigd) ▼
☐ Complexe tekstlay-out:	Standaard - Hindi ▼
	☐ Alleen voor het huidige document
Uitgebreide taalondersteuning	
☐ Negeer systeem invoertaal	

Afbeelding 24: Taalopties kiezen

Gebruikersinterface

De taal van de gebruikersinterface wordt meestal ingesteld tijdens het installeren van LibreOffice, overeenkomstig de taal van het besturingssysteem. Als er meer dan één taal voor LibreOffice is geïnstalleerd, kunt u kiezen welke taal u voor menu's, dialoogvensters en Helpbestanden wilt gebruiken.

Locale instellingen

De locale instellingen zijn de basis voor vele andere instellingen binnen LibreOffice, bijvoorbeeld standaarden voor nummering, valuta en maateenheden. Tenzij u hier iets anders kiest, zal de taal van uw besturingssysteem als standaard ingesteld worden.

Decimaal scheidingsteken

Als de optie voor het decimale scheidingsteken geselecteerd is, gebruikt LibreOffice het teken van de standaardtaal. Als deze optie niet is geselecteerd, zal de instelling van het toetsenbord het teken bepalen.

Standaard munteenheid

De standaard munteenheid is die van het land dat als locale is gekozen. De standaard munteenheid bepaalt de juiste opmaak van velden die als *Valuta* zijn opgemaakt. Als de locale instelling gewijzigd wordt, wijzigt de standaard munteenheid automatisch mee. Als de standaard munteenheid gewijzigd wordt, zullen alle dialoogschermen die valuta bevatten en alle pictogrammen voor valuta, in alle geopende documenten ook wijzigen. Documenten die opgeslagen zijn met de standaard munteenheid, zullen de nieuwe standaard munteenheid bevatten als ze geopend worden.

Datum aanvaardingspatronen

Datum aanvaardingspatronen bepalen hoe LibreOffice de invoer van datums zal herkennen. Locale definieert ook de standaard datumexpressies. U kunt aanvullende datumpatronen definiëren, gescheiden door puntkomma's, met gebruik van J, M, & D voor Jaar, Maand en Dag. LibreOffice zal datums die met het ISO 8601 formaat zijn ingevoerd, altijd interpreteren als J-M-D en JJJJ-MM-DD.

Waarschuwing

Datums die in een Calc-werkblad of een Writer-tabel worden ingevoerd, moeten in een formaat, dat in de locale is gedefinieerd, worden ingevoerd, om als datums te worden herkend.

Standaardtalen voor documenten

Kies de talen die de spellingscontrole, de woordenlijst en de afbreekfunctie van LibreOffice gebruiken. Als u wilt dat deze opties alleen op het huidige document van toepassing zijn, selecteer dan de optie *Alleen voor het huidige document*.

Selecteer, zo nodig, de opties voor ondersteuning van Aziatische talen (Chinees, Japans, Koreaans) en ondersteuning voor talen met CTL (complexe tekst-layout) zoals Hindi, Thais, Hebreeuws en Arabisch. Als u één van deze opties kiest, zult u, de volgende keer dat u dit dialoogvenster opent, enkele extra keuzes zien onder *Taalinstellingen*, zoals weergegeven in [Afbeelding 23](#) (rechts). Deze keuzes (Zoeken in Japans, Aziatische lay-out en Complexe-tekstlay-out) worden hier niet besproken.

Uitgebreide taalondersteuning – Negeer systeem invoertaal

Standaard taalinstellingen hangen af van de *Locale instellingen*. De standaard locale instelling is op die van het besturingssysteem gebaseerd. De indeling van het toetsenbord is meestal op de taal van het besturingssysteem gebaseerd, maar kan door de gebruiker gewijzigd worden. Als deze optie niet geselecteerd is en de indeling van het toetsenbord is gewijzigd, dan kan de invoer van het toetsenbord anders zijn dan verwacht werd.

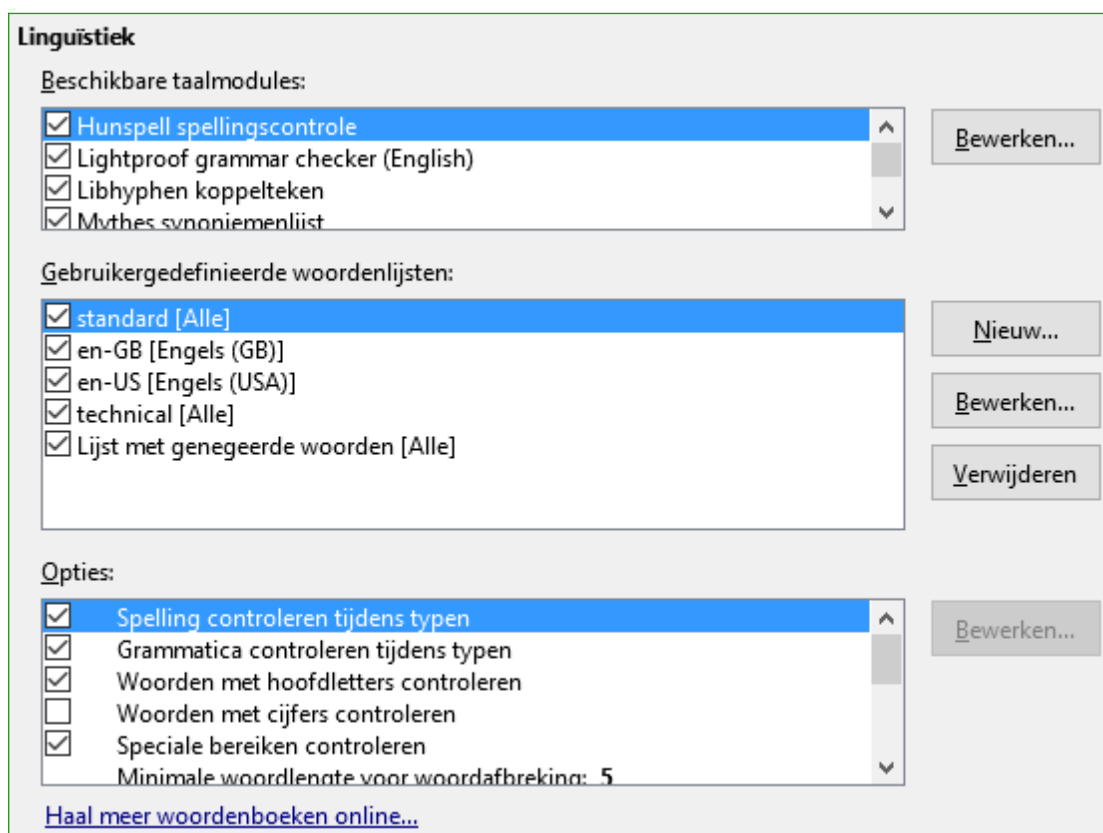
Spellingsopties kiezen

Klik op **Taalinstellingen > Linguïstiek** om de opties voor spellingscontrole te kiezen. Kies de instellingen die voor u nuttig zijn in het gedeelte *Opties* van het tabblad (zie [Afbeelding 25](#)).

Enkele overwegingen:

- Als u geen spellingscontrole wilt terwijl u typt, vink dan *Spelling controleren tijdens typen* uit. Deze optie kan ook uitgezet worden door gebruik te maken van de knop **Spellingcontrole** op de werkbalk *Standaard*.
- Als u de grammatica tijdens het typen gecontroleerd wilt hebben, moet u de optie *Grammatica controleren tijdens typen* ook aanvinken. (Helaas werkt dit nog niet voor het Nederlands).
- Als u een gebruikerswoordenboek gebruikt, dat ook woorden met allemaal hoofdletters en woorden met getallen bevat (bijvoorbeeld AS/400), vink dan *Woorden met hoofdletters controleren* en *Woorden met cijfers controleren* aan.
- *Speciale bereiken controleren* betreft ook kopteksten, voetteksten, frames en tabellen bij de spellingscontrole.

Hier kunt u ook selecteren welke gebruikerswoordenlijsten standaard actief zijn en kunt u woordenlijsten toevoegen of verwijderen door op de knoppen **Nieuw** of **Verwijderen** te klikken. Door het systeem geïnstalleerde woordenboeken kunnen niet verwijderd worden.

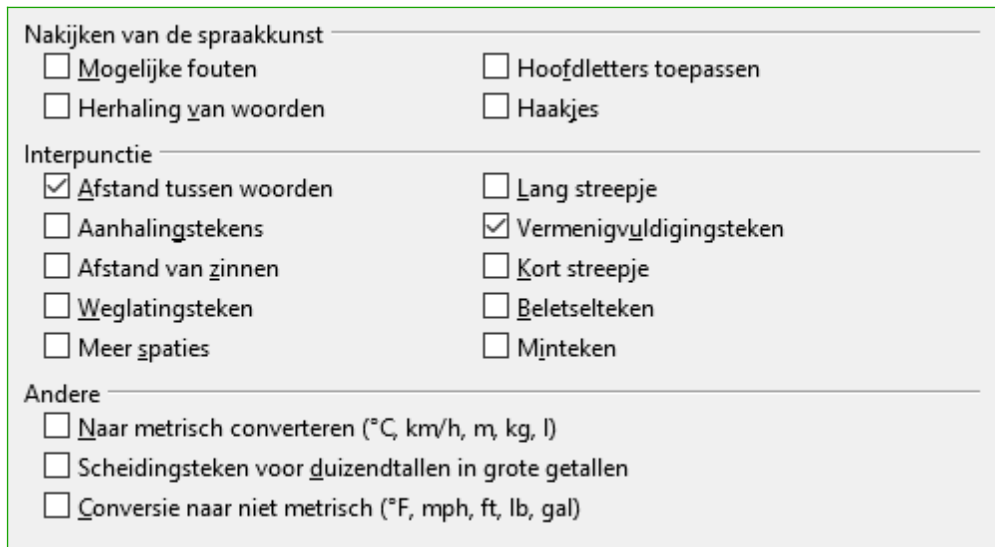

Afbeelding 25: Talen, woordenboeken en opties voor spellingscontrole kiezen

Nakijken van Engelse zin

Op het tabblad *Taalinstellingen* > *Nakijken van Engelse zin* kunt u kiezen welke items gecontroleerd moeten worden, aan u gerapporteerd moeten worden of automatisch geconverteerd moeten worden. Dit menu wordt ook gevonden in de extensie *Engelse spelling woordenboeken* die standaard door LibreOffice geïnstalleerd wordt. Kies **Extra** > **Extensiebeheer**, selecteer de extensie *Engelse spelling woordenboeken* en klik op de knop **Opties** om het dialoogvenster **Nakijken van Engelse zin** te laten verschijnen. Selecteer welke opties u wilt laten controleren.

Na het selecteren van de aanvullende grammaticale controles, moet u LibreOffice opnieuw opstarten of het document opnieuw laden om ze effectief te maken.

Nakijken van de spraakkunst

Mogelijke fouten

Herhaling van woorden

Hoofdletters toepassen

Haakjes

Interpunctie

Afstand tussen woorden

Aanhalingstekens

Afstand van zinnen

Weglatingstekens

Meer spaties

Lang streepje

Vermenigvuldigingstekens

Kort streepje

Beletseltekens

Mintekens

Andere

Naar metrisch converteren (°C, km/h, m, kg, l)

Scheidingstekens voor duizendtallen in grote getallen

Conversie naar niet metrisch (°F, mph, ft, lb, gal)

Afbeelding 26: Opties voor het controleren van Engelse zinnen kiezen

Nakijken van de spraakkunst (Corrigeren van de stijl)

Mogelijke fouten

Controleer op dingen zoals: with it's, he don't, this things enzovoort.

Hoofdletters toepassen

Controleer op het hoofdlettergebruik van zinnen. De detectie van het einde van een zin hangt af van de afkortingen.

Herhaling van woorden

Controleert op het herhalen van woorden, in plaats van alleen de standaardwoorden 'and', 'or', 'for' en 'the'.

Haakjes

Controleert of er steeds paren van haakjes en aanhalingstekens bestaan.

Interpunctie

Afstand tussen woorden

Deze optie is standaard geselecteerd. Het controleert op enkele spaties tussen woorden en markeert dubbele spaties, maar niet meer dan dat.

Lang streepje; Kort streepje

Deze opties forceren respectievelijk een kort em-streepje (kastlijntje) door een en-streepje (half kastlijntje) te vervangen of een lang en-streepje door een em-streepje te vervangen.

Aanhalingstekens

Controleert op juist typografisch gebruik van dubbele aanhalingstekens.

Vermenigvuldigingstekens

Deze optie is standaard geselecteerd. Het vervangt een 'x' die als vermenigvuldigingstekens wordt gebruikt in het juiste typografisch teken.

Afstand van zinnen

Controleert op enkele lege regels tussen zinnen en geeft aan als er één of twee extra lege regels worden gevonden.

Weglatingsteken (apostrof)

Vervangt een weglatingsteken door het juiste typografische karakter.

Beletselteken

Vervangt drie opeenvolgende puntjes door het correcte typografische symbool.

Meer spaties

Controleert woorden en zinnen op meer dan twee opeenvolgende spaties.

Minteken

Vervangt een streepje door een correct typografisch minteken.

Andere

Naar metrisch converteren

Zet hoeveelheden in een bepaald type eenheid om in het andere type eenheid: metrisch naar imperiaal stelsel of imperiaal naar metrisch stelsel.

Scheidingsteken voor duizendtallen in grote getallen

Converteert, afhankelijk van de locale instellingen voor het document, een getal met vijf of meer cijfers naar een gemeenschappelijke opmaak, waar de punt als scheidingsteken voor duizendtallen gebruikt wordt of het ISO-formaat dat een smalle ruimte als scheidingsteken gebruikt.

Nakijken van zinnen in andere talen

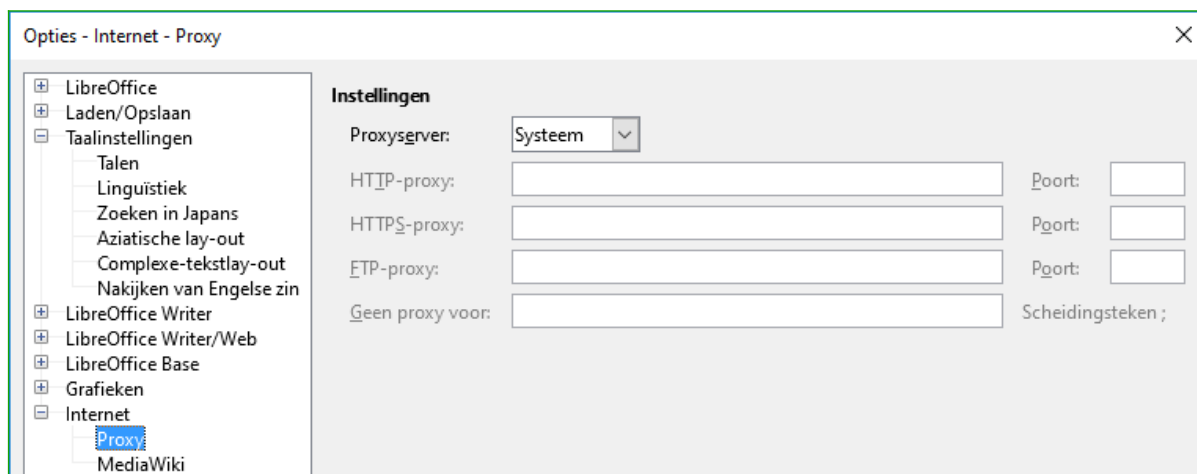
LibreOffice kan ook zinnen nakijken in andere talen, in het bijzonder Hongaars, Russisch en Braziliaans Portugees. Deze controles zijn standaard ingeschakeld als de taal de standaardtaal van de computer is. De set van regels die beschikbaar zijn voor het nakijken van zinnen is afhankelijk van de taal.

Opties voor Internet kiezen

De beschikbare internetopties hangen af van uw besturingssysteem.

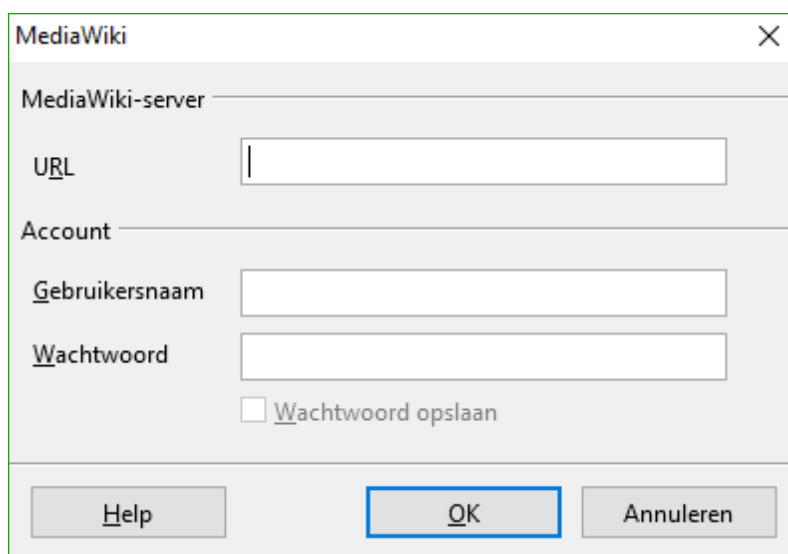
Gebruik het tabblad *Proxy* om zoekmachines te definiëren en proxy-instellingen op te slaan voor gebruik met LibreOffice.

Afbeelding 27: Internetopties

Als u een Unix- of Linux-gebaseerd besturingssysteem (inclusief Mac OS X) gebruikt, is er een aanvullend tabblad met e-mailopties beschikbaar, waar u het e-mailprogramma kunt opgeven dat moet worden gebruikt als u het huidige document als e-mail verzendt. Onder Windows wordt altijd het standaard e-mailprogramma van het besturingssysteem gebruikt.

Een MediaWiki publisher is aan de Windows en Linux versie bijgevoegd. U kunt deze inschakelen door *MediaWiki* te selecteren op het tabblad *MediaWiki*. Klik hier op de knop **Toevoegen** om het dialoogvenster **MediaWiki** te openen, zoals getoond in [Afbeelding 28](#). Hier kunt het adres (URL) en de inloginformatie voor een Wiki specificeren. U kunt meerdere Wiki's aan de lijst toevoegen.

Afbeelding 28: Dialoogvenster MediaWiki

LibreOffice's AutoCorrectie-functies beheren

Sommige mensen vinden enkele of alle items in de functie AutoCorrectie van LibreOffice vervelend, omdat tekst tijdens het typen wordt gewijzigd, terwijl men dat niet wilt. Veel mensen vinden een aantal functies van AutoCorrectie echter bijzonder nuttig; als u dat ook vindt, vink dan de relevante opties aan. Maar als u onverklaarbare wijzigingen opmerkt in uw document, is dit een goede plek om de oorzaak te zoeken en te vinden.

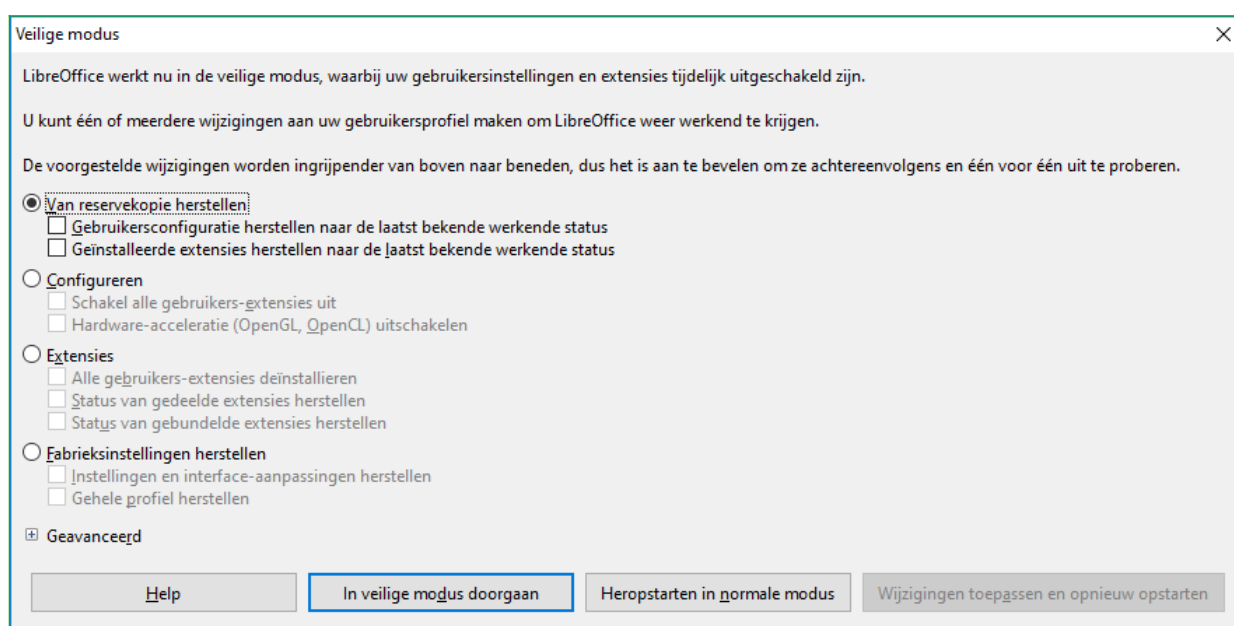
Klik op **Extra > Autocorrectie > Opties voor AutoCorrectie...** om het dialoogvenster **AutoCorrectie** te openen. (U moet een document hebben geopend om dit menu-item weer te geven.) In Writer heeft dit dialoogvenster vijf tabbladen. In andere componenten van LibreOffice heeft het dialoogvenster slechts vier tabbladen. Meer details vindt u in de handleidingen van de verschillende componenten.

Problemen oplossen met LibreOffice in veilige modus

De Veilige modus biedt verschillende opties om een exemplaar van LibreOffice te herstellen, dat beschadigd is geraakt en niet meer werkt of om verschillende redenen niet kan worden gestart.

Om toegang te krijgen tot de veilige modus:

- Kies **Help > Opnieuw opstarten in veilige modus** op de *Menubalk*
- Start LibreOffice vanaf de opdrachtregel met de optie `--safe-mode`
- Alleen in Windows, kies in het startmenu *LibreOffice (Safe mode)*.

Afbeelding 29: Veilige modus van LibreOffice

In de veilige modus vindt u opties voor het herstellen of herstellen van uw exemplaar van LibreOffice. De volgende opties worden van boven naar beneden extremer, dus het wordt aanbevolen dat u deze na elkaar probeert.

- *Van reservekopie herstellen* – LibreOffice bewaart back-ups van eerdere configuraties en geactiveerde extensies. Gebruik deze optie om de gebruikersconfiguratie, geïnstalleerde uitbreidingen of beide te herstellen naar een eerdere bekende werkstatus als u vermoedt dat uw problemen zijn veroorzaakt door recente wijzigingen in een van beide.
- *Configureren* – Met deze optie kunt u alle gebruikersextensies, hardwareversnelling of beide uitschakelen. Dit is een goede optie als een programma crasht tijdens het opstarten of visuele storingen heeft die vaak verband houden met hardwareversnelling.
- *Extensies* – Als u vermoedt dat een beschadigde extensie blokkeert of ervoor zorgt dat LibreOffice crasht, kunt u met deze optie alle gebruikersextensies verwijderen en de status van gedeelde of gebundelde extensies opnieuw instellen. In het geval van gedeelde of gebundelde extensies werkt de optie alleen als de gebruiker de juiste toegangsrechten heeft en moet dus met de nodige voorzichtigheid worden gebruikt.

- *Fabrieksinstellingen herstellen* – Als het bovenstaande niet lukt, kunt u uw instellingen en wijzigingen in de gebruikersinterface of uw hele profiel terugzetten naar de fabrieksinstellingen.
  - *Instellingen en interface aanpassingen herstellen* – hiermee worden de wijzigingen van de gebruikersinterface en de configuratie opnieuw ingesteld, maar blijven zaken zoals uw persoonlijke woordenboek, sjablonen, enz. behouden.
  - *Gehele profiel herstellen* – hiermee worden alle aangepaste opties gewist en wordt uw gebruikersprofiel teruggezet naar de fabrieksinstellingen.
- *Wijzigingen toepassen en opnieuw opstarten* – Kies deze optie om één van de bovenstaande wijzigingen toe te passen en LibreOffice opnieuw te starten.
- *In veilige modus doorgaan* – Door verder te gaan in de Veilige modus kunt u in LibreOffice werken zoals u gewend bent, maar u gebruikt een tijdelijk profiel dat bij het opstarten is gemaakt. Alle uitbreidingen of configuratie-opties die u eerder hebt ingesteld, moeten opnieuw worden geconfigureerd om te worden gebruikt. Houd er rekening mee dat eventuele wijzigingen in het tijdelijke gebruikersprofiel na een herstart verloren gaan.
- *Heropstarten in normale modus* – Als u per ongeluk in de Veilige modus bent terecht gekomen, worden met deze optie alle wijzigingen ongedaan gemaakt, wordt Veilige modus beëindigd en LibreOffice normaal opnieuw opgestart.

Opmerking

Als u uw probleem niet kunt oplossen met behulp van de Veilige modus, geeft het tabblad *Geavanceerd* instructies over het ontvangen van meer hulp.

Onder *Geavanceerd* heeft u ook de mogelijkheid om een zipbestand van het beschadigde gebruikersprofiel te maken dat vervolgens kan worden geüpload naar het bugvolgsysteem waar het verder kan worden onderzocht door de ontwikkelaars.

Houd er echter rekening mee dat uw geüploadde gebruikersprofiel mogelijk gevoelige informatie bevat, zoals geïnstalleerde extensies, persoonlijke woordenboeken en instellingen.
